

แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
GUIDELINES FOR THE MANAGEMENT OF EDUCATIONAL RESOURCES
IN EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER
THE MAE HONG SON PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

กรมกฤษฎีกา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2568

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ : แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผู้วิจัย : กรณ์กฤษฎ์ เก่งวิจารณ์

สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิทย์ ปิยนนทศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น และ 2) แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน และกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำนวน 9 คน เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็น การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

2. แนวการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย องค์ประกอบ

4 ด้าน คือ 1) การบริหารทรัพยากรบุคคล ควรจัดการปฐมนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำคู่มือหรือเอกสารสรุปนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ครูได้เสนอแนวคิด ปัญหา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวมถึงกำกับติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน 2) การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ควรจัดประชุมคณะครูอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการสอบถาม แสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะแนวทางการใช้งบประมาณ รวมถึงทำข้อตกลงความร่วมมือ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรภายนอก 3) การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ควรมีการสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการวัสดุและอุปกรณ์จากแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง และจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะต้องจัดหาตามความจำเป็นเร่งด่วน รวมถึงจัดทำบัญชีรายการวัสดุและอุปกรณ์ที่ชำรุด เสื่อมสภาพ หรือหมดอายุการใช้งาน 4) การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ควรกำหนดมาตรการในการดูแลรักษาพื้นที่และระบบต่าง ๆ อย่างรัดกุม และตรวจตรวจสอบสภาพอาคารพื้นที่สาธารณะ สนามกีฬา ระบบไฟฟ้า อุปกรณ์ดับเพลิง และทางหนีไฟ พร้อมทั้งติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัย รวมถึงจัดฝึกอบรมให้แก่ครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

คำสำคัญ : แนวทางการบริหาร, ทรัพยากรทางการศึกษา, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

The Title : Guidelines for the Management of Educational Resources
in Educational Opportunity Expansion Schools under the
Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1

The Author : Kornkrit Kengvikarn

Program : Educational Administration

Independent Study Advisor

: Assistant Professor Dr. Weerawit Piyanonthasin Advisor

ABSTRACT

The objectives of this study were to examine the current conditions, desired conditions, and the priority needs index and the guidelines for educational resource management in opportunity expansion schools under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1. The sample group consisted of 92 individuals, and the target group for interviews comprised 9 experts. This research employed a mixed-methods approach. The research instruments included questionnaires assessing current and desired conditions, as well as interviews. Qualitative data were analyzed using content analysis, while quantitative data were analyzed using mean, percentage, and standard deviation.

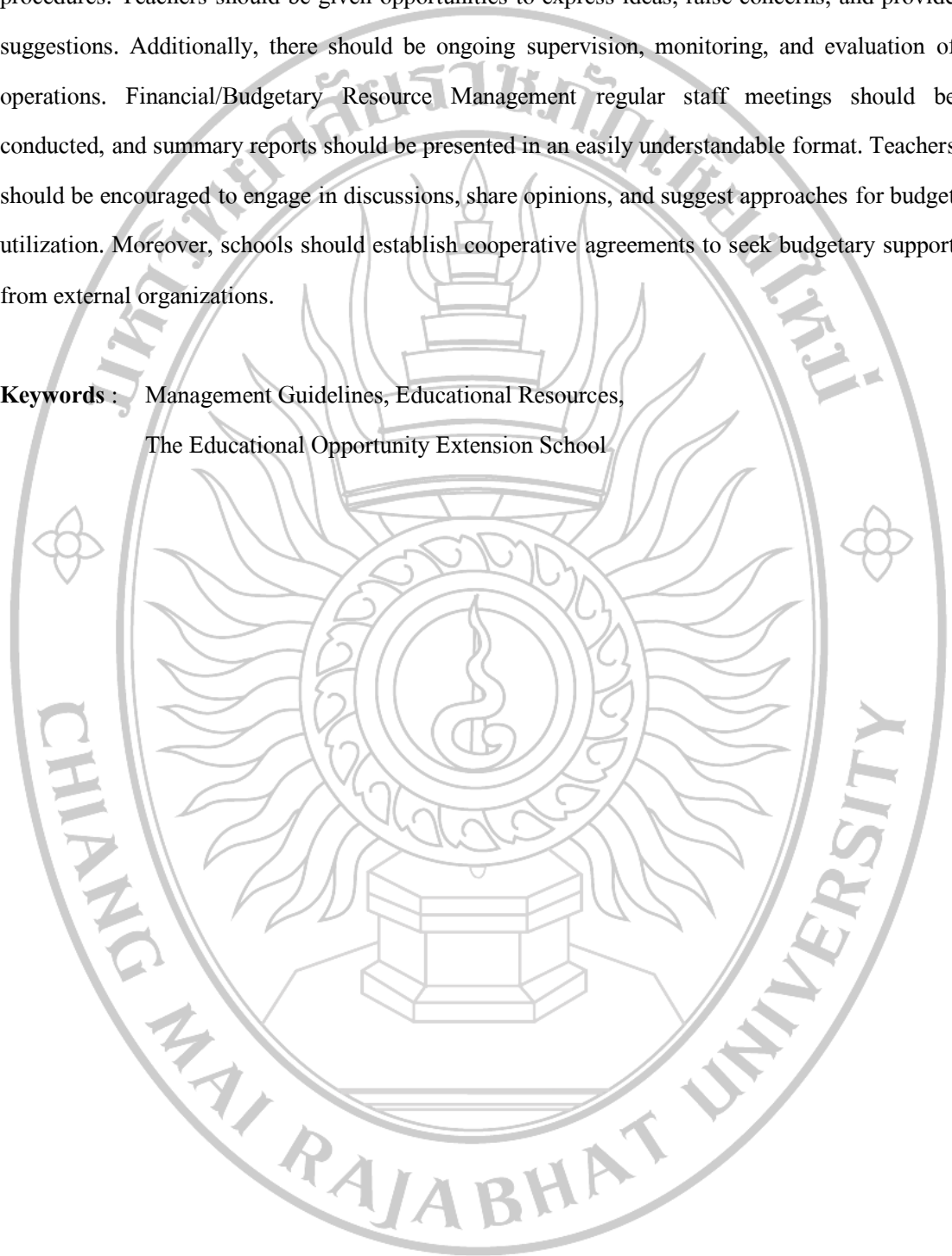
The findings revealed that:

1. The study revealed that the overall and individual aspects of current educational resource management in opportunity expansion schools under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1 were at a high level. The desired conditions, overall and by aspect, were at the highest level. The priority needs index for educational resource management, in descending order of need, were financial/budgetary resource management, materials and equipment resource management, human resource management, and facilities resource management.

2. The guidelines for educational resource management in opportunity expansion schools under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1 consist of four key

components: Human Resource Management a systematic orientation program should be implemented, along with the preparation of manuals or summary documents outlining policies and procedures. Teachers should be given opportunities to express ideas, raise concerns, and provide suggestions. Additionally, there should be ongoing supervision, monitoring, and evaluation of operations. Financial/Budgetary Resource Management regular staff meetings should be conducted, and summary reports should be presented in an easily understandable format. Teachers should be encouraged to engage in discussions, share opinions, and suggest approaches for budget utilization. Moreover, schools should establish cooperative agreements to seek budgetary support from external organizations.

Keywords : Management Guidelines, Educational Resources,
The Educational Opportunity Extension School

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิทย์ ปิยนนท์ศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และรองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้องด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ ด้วยดีเสมอมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.จินนวัตร ปะโคทั้ง ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการ สอบการค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข กรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำ การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอนทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ จนทำให้ผู้ศึกษานำมาเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือให้มีความถูกต้อง รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ อีกทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน ที่ให้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าแก่ผู้ศึกษา นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการ ศึกษา ส่งผลให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา รวมถึงเพื่อนนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขต แม่ฮ่องสอนทุกคน ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งคุณค่าและประโยชน์ ของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออุทิศเป็นเครื่องกตัญญูทดแทนแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน และ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การค้นคว้าอิสระนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษและผู้สนใจต่อไป

กรณกฤษฎี เก่งวิจารณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	๗
ABSTRACT	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๙
สารบัญภาพ	๙
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	9
แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา	15
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
กรอบแนวคิดการวิจัย	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
รูปแบบการวิจัย	49
การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีการจัดลำดับ	
ความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	
	การศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 56
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 59
	ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 59
	ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และ ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1 62
	ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทาง การศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 87
5	สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 94
	สรุปผลการวิจัย 94
	อภิปรายผล 100
	ข้อเสนอแนะ 105
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	113
	ภาคผนวก ก ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือ 114
	ภาคผนวก ข สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อ แบบสอบถาม 116

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ภาคผนวก ค	ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำ การค้นคว้าอิสระ 124
ภาคผนวก ง	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา 126
ภาคผนวก จ	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 127
ภาคผนวก ฉ	ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้า อิสระ 136
ภาคผนวก ช	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 138
ภาคผนวก ซ	ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ 142
ภาคผนวก ฌ	ภาพประกอบการให้สัมภาษณ์ 144
ภาคผนวก ฎ	หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ 146
ประวัติผู้วิจัย	 147

สารบัญตาราง

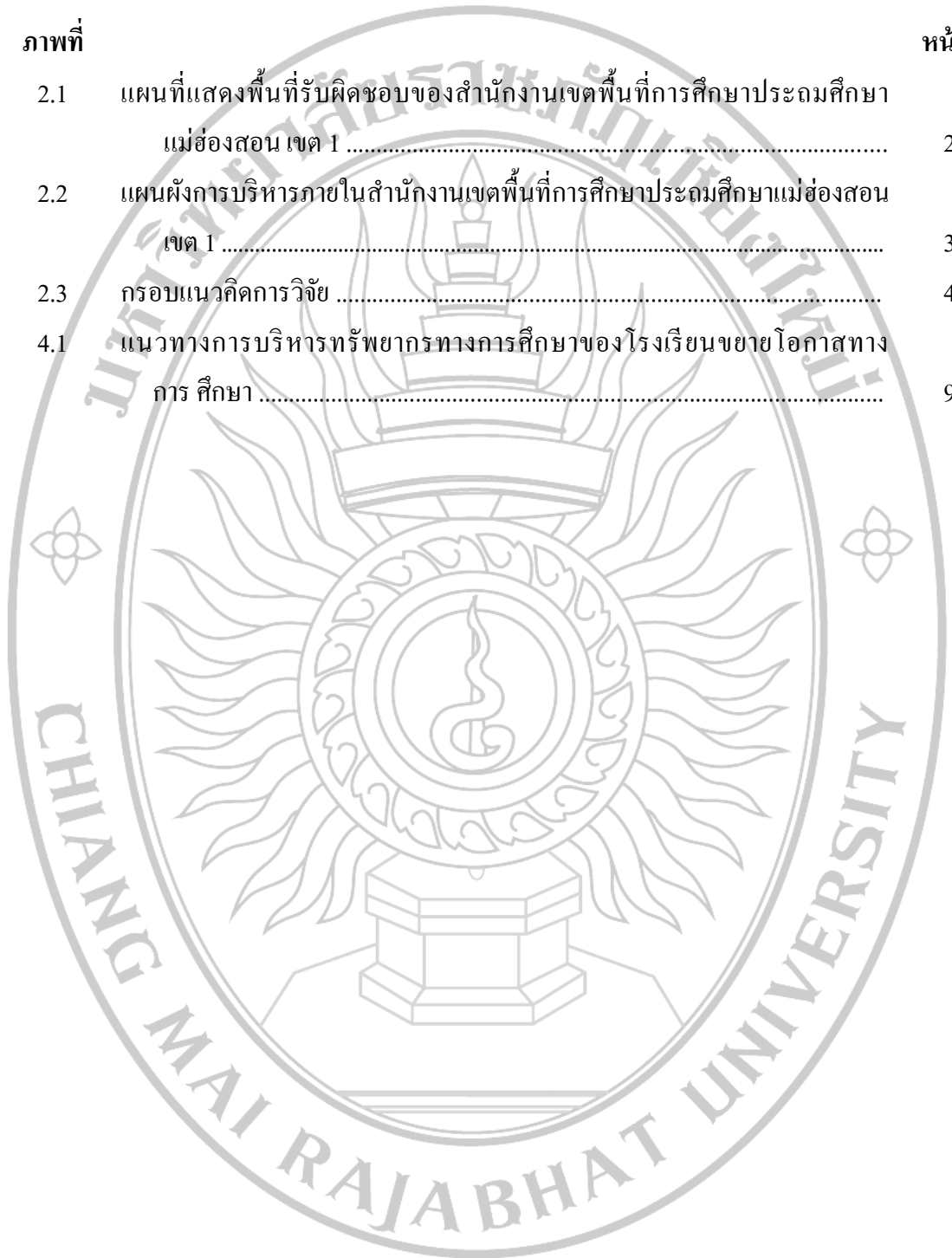
ตารางที่		หน้า
2.1	ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	21
3.1	จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1	52
4.1	จำนวนและร้อยละสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู	60
4.2	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1	62
4.3	สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในภาพรวม	64
4.4	สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรบุคคล	65
4.5	สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ	68
4.6	สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	70
4.7	สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	73
4.8	ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในภาพรวม	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.9	ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรบุคคล	77
4.10	ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ	79
4.11	ดัชนีการจัดลำดับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์	81
4.12	ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	85
4.13	ผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1	88

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	แผนที่แสดงพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 27
2.2	แผนผังการบริหารภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 33
2.3	กรอบแนวคิดการวิจัย 48
4.1	แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 93

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาการกระจายอำนาจ การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา 54 กำหนดไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560) หากศึกษารายละเอียดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า กลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวปานกลางจนถึงรวยจะมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษามากกว่ากลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวยากจน เพราะเด็กกลุ่มดังกล่าวถูกจำกัดตามการอุดหนุนของรัฐ และหากไม่มีการอุดหนุนจนถึง 15 ปี เด็กกลุ่มนี้ก็จะเรียนจบแค่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำให้เด็กกลุ่มนี้ขาดโอกาสทางอาชีพ และการศึกษาต่อมากขึ้น การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องอาศัยหลักการที่ถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ และปฏิบัติที่อยู่ภายใต้มาตรการ การบริหารภาครัฐ ภายใต้การควบคุมดูแลจากหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้มีข้อจำกัดด้านจำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีการใช้อย่างประหยัด คุ่มค่ามากที่สุด โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ บุคลากรครู ไม่ครบชั้นสอน ไม่ตรงตามวุฒิการศึกษาที่สำเร็จมา ทำให้มีข้อด้อยในการจัดการเรียนการสอน เป็นสาเหตุที่เชื่อมโยงไปสู่ทักษะในการจัดการเรียนรู้ของครูและคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กมักถูกตั้งคำถามเรื่อง

คุณภาพประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร (คมพล สุวรรณบุญ, 2556) โดยโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาเยาวชนของชาติได้อย่างทั่วถึง เกิดความเสมอภาคในการจัดการศึกษา และมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพที่ดี มีส่วนช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติ เป็นโครงการที่มุ่งให้เยาวชนทุกคนที่เรียนจบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับการศึกษาภาคบังคับ โดยรัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด เป็นการเปิดโอกาสหรือขยายโอกาสให้เยาวชนมีพื้นฐานทางการศึกษาที่สูงขึ้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจึงต้องจัดการศึกษาอยู่ด้วยกันถึง 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารการศึกษาถึง 3 ระดับ ในสถานที่เดียวกัน รวมทั้งการบริหารงานทั้ง 4 งานของโรงเรียนการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจะต้องดำเนินการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อจะพัฒนาให้นักเรียนผู้ด้อยโอกาสในทุก ๆ ด้านได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ลดช่องว่างชุมชนเมืองกับชนบทได้เป็นอย่างดี โดยตระหนักว่ามีทรัพยากรก่อนข้างจำกัดยึดหลักความคุ้มค่า ความพอเพียง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามจุดมุ่งหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำกับ ติดตาม ควบคุมดูแลสถานศึกษาในสังกัด ซึ่งมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเขตพื้นที่บริการรวม 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอขุนยวม อำเภอปาย และอำเภอปางมะผ้า มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 131 แห่ง และเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 28 แห่ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 22 ของโรงเรียนทั้งหมดในเขตพื้นที่การศึกษาจากข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2567 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า คะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดแม่ฮ่องสอน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ร้อยละ 4.16 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 3.09 (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2567) ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องจากความขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาบางประการ เช่น งบประมาณ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ครูผู้สอนตรงตามวิชาเอกที่ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีระบบย่อมส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง การจัดหาและกระจายทรัพยากรอย่างเหมาะสม เช่น ครูผู้สอนที่มีคุณภาพ สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย รวมไปถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ง่าย มีความเข้าใจในเนื้อหา และสามารถ

เชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การบริหารทรัพยากรที่ดีมีส่วนช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล สามารถได้รับการสนับสนุนในด้านครู บุคลากร สื่อการเรียน และงบประมาณที่เหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนในพื้นที่ดังกล่าวมีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกับนักเรียนในเมือง

จากข้อมูลดังกล่าวผู้ศึกษาเห็นว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษามีความจำเป็นและมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายการวางแผนการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. ผู้บริหารสถานศึกษาได้แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ที่สามารถนำไปกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนได้ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน

3. หน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยสามารถนำไปพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ข้อมูลและแหล่งข้อมูลในการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ เอกสาร หนังสือ ตำรา บทความแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา จำนวน 10 รายการ

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายงานทั่วไป หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ และหัวหน้าฝ่ายงานบุคคล จำนวน 122 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายงานทั่วไป หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ และหัวหน้าฝ่ายงานบุคคล จำนวน 92 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

4. กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตของการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์จาก มิ่งขวัญ จันทรเพ็ญ (2556) สุริยาพร ดวงจักร ฌ อยุธยา (2558) พรทิพย์ หลักเฉลิมพร (2559) เบญจภา เบญจธรรมธร (2560) ทินลิคนัน บัวทอง (2561) กุลนภา เถระวรรณ (2562) ทศนะ คามะเขต (2563) กณวรรณ ลาชุมเหล็ก (2564) รัฐพงษ์ มั่นต่อ และหยกแก้ว กมลวรเดช (2564) และจุฑารัตน์ เรณูมาน (2565) รวมทั้งหมด จำนวน 10 แหล่งข้อมูล โดยได้อ้างประกอบของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ใน 4 ด้าน ได้แก่

1. การบริหารทรัพยากรบุคคล
2. การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ
3. การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์
4. การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

และนำมากำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. การศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูล ปีการศึกษา 2567

ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานด้านการบริหารสถานศึกษา โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย

การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรเงิน/งบประมาณ การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

1.1 การบริหารทรัพยากรบุคคล หมายถึง การจัดการทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การกำหนดและวางแผน การกำหนดอัตราค่าจ้าง การสรรหา การจัดสรรหน้าที่ การมอบหมายหน้าที่ การประเมินการปฏิบัติงาน การแก้ไขปรับปรุง และพัฒนามนุษย์ในการปฏิบัติงาน

1.2 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ หมายถึง การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณของสถานศึกษาในการวางแผน การเสนอของบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ ใช้เงินงบประมาณถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ดำเนินงานตามแผนควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลการบริหารงบประมาณ เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามภารกิจของสถานศึกษา

1.3 การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เพียงพอกับความต้องการ เช่น การกำหนดนโยบายและวางแผน การวิเคราะห์ การใช้ และความต้องการวัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงาน การลงทะเบียบเพื่อควบคุมพัสดุ การแจกจ่ายให้หน่วยงานต้องการใช้ การบำรุงรักษา และการจำหน่าย

1.4 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ที่มีอยู่ให้สามารถตอบสนองความต้องการในการใช้ของหน่วยงาน ได้แก่ การกำหนดนโยบายและการวางแผนการวิเคราะห์และกำหนดความต้องการ การจัดสรรและใช้อาคารสถานที่ การดูแลรักษาและบำรุง รวมทั้งการประเมินการใช้และปรับปรุง พัฒนาพร้อมที่จะใช้งานเสมอ

2. สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพความเป็นจริง หรือสภาพที่เกิดขึ้นจริงของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตามองค์ประกอบของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ การบริหาร วัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามที่ผู้ศึกษา สร้างขึ้นของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

3. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้น หรือความคาดหวังของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่อยากให้เกิดขึ้นตามองค์ประกอบของการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรการเงิน/

งบประมาณ การบริหารวัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

4. **ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็น** หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดลำดับความต้องการจำเป็นในการศึกษาแนวการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

5. **แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา** หมายถึง ผลจากการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับวิธีการหรือแนวทางการปฏิบัติในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่

6. **โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา** หมายถึง สถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

7. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ปีการศึกษา 2567

8. **ครู** หมายถึง ครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายงานทั่วไป หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ และหัวหน้าฝ่ายงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ปีการศึกษา 2567

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 กระบวนการบริหารสถานศึกษา
 - 1.4 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.3 ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.4 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
 - 3.1 พื้นที่และอาณาเขต
 - 3.2 อำนาจหน้าที่
 - 3.3 วิสัยทัศน์
 - 3.4 พันธกิจ
 - 3.5 เป้าประสงค์
 - 3.6 กลยุทธ์
 - 3.7 ค่านิยม
 - 3.8 โครงสร้างการบริหาร

3.9 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเป็นการบริหารจัดการที่เป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอนเพื่อให้การใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่อย่างจำกัด เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่จะเสนอในการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

จรุณี เก้าเอี้ยน (2556) กล่าวว่า iva การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำเป็นกระบวนการ โดยกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั่นก็คือการพัฒนาสมาชิกหรือการบริการทางการศึกษาให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการ และเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องสามารถนำองค์การให้อยู่รอด ต้องกำหนดแผนงานวิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ ในแผนปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ โดยพึงพิงงบประมาณจากรัฐที่มีไม่มากนักด้วยความประหยัด ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า ทั้งคน เงิน เวลา และทรัพย์สินอย่างอื่น ถ้าระบบบริหารภายในสถานศึกษาไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงานได้ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษา จึงขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557) กล่าวว่า iva การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรมให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล อาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคอย่างเหมาะสม และให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สุภัท ขมพุก (2558) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่จะทำให้เกิดการรับรู้กระบวนการในการบริหารสถานศึกษา สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

สุจินตนา ตรงประสิทธิ์ (2560) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่กลุ่มบุคคลหลายฝ่ายได้ร่วมมือกันในการดำเนินจัดกิจกรรม โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การบริหารด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านบุคลากร และด้านการบริหารทั่วไป โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการบริหารตนเอง หลักการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

อัจฉรา จงดี (2560) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคม โดยการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาการใช้ทรัพยากร และกระบวนการบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

Hoy & Misket (2008) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การตัดสินใจองค์กร แรงจูงใจภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีการร่วมมือกันของบุคคลหลายฝ่าย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และเป็นที่ต้องการของสังคม การบริหาร ประกอบด้วย หลายด้าน เช่น การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคลากร และการบริหารทั่วไป ผู้บริหารต้องมีการวางแผน การจัดสรรทรัพยากร และการใช้เทคนิคต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องคำนึงถึงการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อให้การดำเนินงานภายในสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

ครุฑิต มัลย์วงศ์ (2557) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญมาก เพราะการศึกษาของเยาวชนจะทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรือง หรือจะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่น ๆ ได้ดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารสถานศึกษา หรืออีกนัยหนึ่ง ก็คือ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารการศึกษาของบ้านเมืองนั่นเอง หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจงานด้านการศึกษา และผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติแล้ว ประเทศนั้นก็จะมีความรุ่งเรืองในทุก ๆ ทาง ในทางตรงกันข้าม หากประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่ง และทำงานโดยกำหนดเอาความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นธงชัยแล้ว ก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

อนุชิตสุขกลี (2560) กล่าวว่าไว้ว่า ความสำคัญในการบริหารสถานศึกษานั้นเป็นกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และคณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ เพื่อร่วมกันวางแผนในการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่ผู้เรียนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ทวีศักดิ์ สมนอก (2562) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้รับบริการทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษา หากระบบการบริหารภายในสถานศึกษาไม่มีประสิทธิภาพก็จะสามารถส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ของหน่วยงานได้ ซึ่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารงานนั้น จะขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ

พัชญ์พิชา จันทา (2563) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนภารกิจของสถานศึกษาตามขอบข่ายโครงสร้างงานและบริบทของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการที่เป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานที่ส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง โดยการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดประสิทธิผลกับผู้เรียนได้

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ และวิสัยทัศน์จะช่วยให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข หากระบบ

การบริหารไม่มีประสิทธิภาพ อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านอื่น ๆ ของสถานศึกษาได้ การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจของสถานศึกษา และส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน

กระบวนการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายกระบวนการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

สัมมา วรรณิชย์ (2560) กล่าวว่า วั้ว่า กระบวนการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาเป็นการประยุกต์กระบวนการบริหารการศึกษาเข้ามาใช้ในวงการศึกษ ประกอบด้วย การตัดสินใจ การวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติ การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการ การจัดสรรทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การควบคุมงาน การประเมินผลงาน และการปรับปรุง รวมทั้งการกระตุ้นหรือการจูงใจ กระบวนการบริหารการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญของการบริหารงานทุกระดับ ซึ่งรวมถึงผู้บริหารการศึกษาด้วย การบริหารที่ดีจะช่วยให้การบริหารดำเนินไปอย่างราบรื่น มีระบบไม่สับสน และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีทักษะในการใช้กระบวนการบริหารทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนการตัดสินใจนั้นมีความสำคัญมาก หากผู้บริหารตัดสินใจไม่ถูกต้อง การดำเนินการในขั้นต่อ ๆ ไป จะเกิดปัญหาและอุปสรรคตามมา ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีแนวคิด และข้อมูลครบถ้วนในการตัดสินใจ และอาศัยกระบวนการบริหารเป็นหลักในการบริหารงาน

Jesse (1999) กล่าวว่า วั้ว่า การบริหารสถานศึกษานั้นจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกระบวนการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงาน และโครงการต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า
2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การกำหนดตำแหน่ง และกรอบหน้าที่ของบุคลากรภายในหน่วยงานให้ชัดเจน
3. การสั่งการ (Directing) คือ การพิจารณาสั่งการ และมอบหมายงาน
4. การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงาน และตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน

5. การควบคุมงาน (Controlling) คือ เป็นการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน

Koontz & Odonnell (2001) กล่าวว่า วั้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษามี 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร และการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การจัดองค์กร (Organizing) คือ แผนงานจะดำเนินการไปได้ด้วยดีก็ด้วยการจัดองค์กรที่ดี ซึ่งประกอบด้วย การนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการบริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

3. การจูงใจ (Motivating) คือ การจูงใจที่จะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจูงใจ ในที่นี้หมายถึง การอำนวยการ (Directing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) และการเป็นผู้นำในการดำเนินการ (Leading)

4. การควบคุมงาน (Controlling) คือ การติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่ได้กำหนดไว้ว่า มีความเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวังมากน้อยเพียงใด

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การจูงใจ (Motivating) และการควบคุมงาน (Controlling) ซึ่งเป็นการอธิบายวิธีการที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถดำเนินการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ

1. ด้านวิชาการ งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. ด้านงบประมาณ ในการบริหารจัดการจะมุ่งเน้นความเป็นอิสระให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ชีดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อผลประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารคนที่อยู่ร่วมกันในองค์กรนั้น ๆ ให้ทำงานได้ผลดีที่สุด สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็สามารถทำให้ผู้ร่วมงานมีความสุข มีความพอใจที่จะให้ความร่วมมือ และทำงานร่วมกับผู้บริหาร เพื่อให้งานขององค์กรนั้น ๆ สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

4. ด้านการบริหารทั่วไป เป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนในการสนับสนุน ส่งเสริม การปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้มี ประสิทธิภาพ เช่น การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุน ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การส่งเสริมและประสานงาน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งาน ส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบ การควบคุมในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ ซึ่งคุณครูควรที่จะได้รับรู้แนวปฏิบัติในการปฏิบัติ ราชการไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายที่นักวิชาการ จำแนกไว้ จะมีลักษณะของงานส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันและเกี่ยวข้องกัน ซึ่งประกอบด้วย การบริหาร วิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

Campbell (1975) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ภาระงาน 6 ด้าน ได้แก่ งานด้านหลักสูตรและการสอน งานการบริหารบุคลากรทางการสอน งานบริการ นักเรียน งานอาคารสถานที่ งานด้านงบประมาณและธุรการ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษา ประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ

1. ด้านวิชาการ เน้นที่ความสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีการวางแผน กำหนดแนวทาง ปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้คณะครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมและ ความรู้ที่เพียงพอในการทำงาน
2. ด้านงบประมาณ การบริหารงบประมาณโดยมุ่งเน้นความเป็นอิสระและโปร่งใส มุ่งผลสัมฤทธิ์และการจัดหารายได้จากบริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการศึกษา
3. ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารความสามารถของบุคลากรให้ทำงานได้ผลดี ที่สุด และสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้กับการทำงานร่วมกัน
4. ด้านการบริหารทั่วไป การสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้ตรง ตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ รวมถึงการจัดการทรัพยากรและการควบคุมงาน ธุรการและบริการสาธารณะในโรงเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา

ทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารงานทั้ง 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสิ่งสำคัญต้องมีปริมาณทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ และมีคุณภาพต่อการบริหารสถานศึกษา ทำให้การดำเนินงานการบริหารงานทั้ง 4 งาน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยแนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีดังนี้

ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษา

นักวิชาการและหน่วยงานได้ให้ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษา ไว้ดังนี้
ปรีชา คัมภีรปกรณ (2556) กล่าวว่า ทรัพยากร ได้แก่ สิ่งที่เป็นตัวกลาง ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของคน วัสดุ เงิน หรืออื่น ๆ ที่จะเป็เครื่องมือช่วยในการดำเนินงานขององค์การสำเร็จได้

เทอดนรินทร์ อุปถัมภ์ (2556) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา โดยมีองค์ประกอบพื้นฐาน ได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาในชุมชนที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2556) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ทรัพยากรที่ไม่มีใช้เงิน (Non – financial Resources) และทรัพยากรทางการเงิน (Financial Resources) ในความหมายแรก ทรัพยากรที่มีใช้การเงินครอบคลุมปัจจัยหลัก ๆ คือ ที่ดิน แรงงานทุน และการประกอบการ ตามนัยนี้ทรัพยากรทางการศึกษาจึงรวมถึงบุคลากร ที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน และการผสมผสานการใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และยังให้ความหมายในวงที่แคบว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยนำเข้า (Input) ที่นำไปใช้เพื่อการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทภายในสังคม ปัจจัยนำเข้านี้ส่วนใหญ่จะเป็นรูปของเงินงบประมาณ ทั้งด้านรายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประจำ เช่น เงินเดือนและค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์กับรายจ่ายด้านการลงทุน

ภาณุมาศ เฉลยนาถ (2556) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ทุกสิ่งทั้งปวงอันเป็นทรัพย์ อาทิ เงินตรา ที่ดิน สมบัติพิสดาน หรือวัตถุที่ใช้ในงานฝึกฝนและอบรม รวมไปถึงปัจจัยพื้นฐานเพื่อใช้ในการดำเนินงานจัดการศึกษาทั้งหมด รวมทั้งประสบการณ์ แหล่งชุมชนบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่น สถาบัน องค์กร เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ ตลอดจนโครงสร้างทางสังคม กระบวนการทางสังคม และแนวโน้มแห่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีผลต่อการจัดการการศึกษา

ปฐิตา ลำถึง (2558) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ทรัพยากรที่มีใช้ตัวเงิน และทรัพยากรทางการเงินทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุตาม เป้าหมายของสถานศึกษา โดยมีองค์ประกอบพื้นฐานในการบริหารจัดการศึกษา ได้แก่ 1) คน 2) เงิน 3) วัสดุสิ่งของ 4) วิธีการ 5) เครื่องจักร และ 6) ตลาด เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการ ภายในสถานศึกษา

พินสุดา สิริธรรังศรี (2562) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการลงทุนทางการศึกษา ได้แก่ การเงิน บุคคล และวัสดุ และเวลาที่ผู้เรียนใช้ในการ เรียน

เปรมทิพย์ อินทองคำ (2563) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่าง ที่มีในท้องถิ่นและต่างท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการบริหาร เพื่อจัดการศึกษาที่ช่วยสนับสนุนส่งเสริม ให้การดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ หรือภารกิจของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีและ อาคารสถานที่

กนกวรรณ ลาชุมเหล็ก (2564) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง สิ่งที่มีใช้ เงิน (Non – financial resources) และการนำทรัพยากรทางการศึกษามาบริหารในสถานศึกษา เช่น ทรัพยากรทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลด้วย สามารถ นำมาใช้ประโยชน์เพื่อจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย (2564) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ทรัพยากร ด้านต่าง ๆ ที่ทำให้การบริหารจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถ ครอบคลุมทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ประกอบไปด้วย ทรัพยากร 4 ด้าน คือ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรการบริหารจัดการ

สรุปได้ว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง สิ่งที่สำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริม การดำเนินงานทางการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ รวมถึงทั้งปัจจัย ที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ซึ่งครอบคลุมถึงบุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยอื่น ๆ ที่สามารถ นำมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา

ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา

นักวิชาการได้อธิบายความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา ไว้ดังนี้

จันทิมา อังษะสวัสดิ์ (2556) กล่าวว่า ทรัพยากรเป็นตัวกระตุ้น ทำให้กิจกรรมของ องค์กรหรือหน่วยงาน และมีบทบาทในการดำเนินภารกิจของสถานศึกษาทั้งในด้านคุณภาพและ ปริมาณ

สังเวียน มาลาทอง (2556) กล่าวว่า iva ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยที่ทำให้การบริหารงานสำเร็จที่ทำให้โครงการขององค์กรหรือหน่วยงาน ทั้งในด้านของปริมาณและคุณภาพประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สุภาภรณ์ บัวจันทร์ (2561) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสิ่งที่สำคัญ คือ ปริมาณของทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอและมีคุณภาพต่อการจัดการจะทำให้การดำเนินงานการบริหารงานทั้ง 4 งาน ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

นันทนา ทวีชาติ (2562) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษามีความสำคัญ คือ เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารจัดการ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนา ช่วยให้องค์กรมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพช่วยให้ระบบการบริหารจัดการทันสมัย อีกระ และคล่องตัว การระดมทรัพยากรทุกด้านทำให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนของสังคม ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนจะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นต่อผู้เรียน และต่อการบริหาร โรงเรียนเป็นอย่างมาก เพื่อนำไปสู่การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จุฑารัตน์ เรณูมาน (2565) กล่าวว่า iva ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้การบริหารงานสำเร็จ เป็นตัวกลางกระตุ้นที่ทำให้กิจกรรมขององค์กรและหน่วยงาน ทั้งในด้านของปริมาณและคุณภาพประสบความสำเร็จ

พริยาพร สายช่วย (2565) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารการจัดการศึกษาทรัพยากรทางการศึกษาต้องมีปริมาณและคุณภาพอย่างเพียงพอ สถานศึกษาสามารถบริหารงาน และดำเนินงานตามแผนงานโครงการในการบริหารงาน 4 ฝ่าย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา คือ ทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ โดยต้องมีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา

นักวิชาการทั้งในประเทศ และต่างประเทศได้จำแนกประเภททรัพยากรทางการศึกษาไว้ดังนี้

พิสิษฐ ภูรอด (2553) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษานั้นจะเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. บุคคล
2. วัสดุ อุปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่
3. งบประมาณหรือเงิน

จันทิมา อัมชะสวัสดิ์ (2556) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษาสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท ประกอบด้วย ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรทางสังคม และทรัพยากรสารสนเทศ

น้ำฝน อินทะสร้อย (2558) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษาแบ่งได้ 6 ประเภท คือ ทรัพยากรด้านบุคคล ทรัพยากรด้านงบประมาณ ทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ทรัพยากรด้านการจัดการ และทรัพยากรด้านเวลา

หวน พันธุพันธ์ (2560) กล่าวว่า ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) วิธีการ (Method) ตลาด (Market) และเครื่องจักรกล (Machine) เรียกว่า “6 M’s” และในปัจจุบันทรัพยากรทางการศึกษารอบคลุมไปถึงด้านต่าง ๆ หลากหลายมากขึ้น อาทิ บุคลากรทางการศึกษา งบประมาณเพื่อการศึกษา ทรัพยากรในท้องถิ่น สื่อทางการศึกษา อาคาร สถานที่ และเวลา

นฤมล สังข์ปาน (2561) กล่าวว่า องค์ประกอบของทรัพยากรการศึกษา ประกอบด้วย

1. ทรัพยากรทางบุคคล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน พ่อแม่หรือผู้ปกครองนักเรียนที่มีความสามารถ ศิษยานุศิษย์ นักวิชาการ ผู้นำท้องถิ่น
2. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ได้แก่ สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่มีประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา เช่น ดิน หิน แร่ แม่น้ำ ลำคลอง พืช และสัตว์
3. ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สถานที่ราชการ สถานที่ประกอบการ บ้านเรือน โสตทัศนูปกรณ์ในหน่วยงานต่าง ๆ วัด โบสถ์
4. ทรัพยากรทางสังคม ได้แก่ ประเพณี วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในชุมชน กิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน
5. ทรัพยากรทางการเงิน ได้แก่ ทรัพยากรในรูปการเงินทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เพื่อสนับสนุน โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

สุภาภรณ์ บัวจันทร์ (2561) กล่าวว่า องค์กรประกอบของทรัพยากรทางการศึกษา ดังนี้

1. ทรัพยากรด้านการบริหารจัดการ หมายถึง วิธีการในการบริหารจัดการทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. ทรัพยากรด้านบุคลากร หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน เช่น ข้าราชการบุคคลในชุมชน ผู้นำศาสนา หรือผู้ที่มีความชำนาญในสิ่งที่ปฏิบัติ เป็นต้น
3. ทรัพยากรด้านงบประมาณ หมายถึง งบประมาณแผ่นดิน เงินบำรุงการศึกษา เงินรายได้อื่น ๆ รวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้แทนเงินได้
4. ทรัพยากรด้านวัสดุและเทคโนโลยี หมายถึง วัสดุอุปกรณ์สื่อเทคโนโลยีหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ
5. ทรัพยากรด้านความร่วมมือและการมีส่วนร่วม หมายถึง ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา

พินสุดา สิริขันธ์ศรี (2562) กล่าวว่า ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา โดยพิจารณาถึงสาระของทรัพยากรที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ว่าตัวเงิน ได้แก่ บุคคล ภูมิปัญญา แรงงาน ความรู้ สื่อการเรียน เทคโนโลยีและนวัตกรรม เครื่องแต่งกาย วัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) กล่าวว่า ทรัพยากรในการบริหารที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการ หรือ “4M’s” ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management) เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับการลงทุนในทรัพยากร เพื่อการศึกษาของโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ

Bender (1983) ได้แบ่งทรัพยากรเพื่อการดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการศึกษาทุกระดับ
2. ทรัพยากรทางกายภาพ ประกอบด้วย
 - 2.1 ที่ดิน (Land)
 - 2.2 เครื่องอำนวยความสะดวก (Facilities)
 - 2.3 เครื่องมือ (Equipment)
 - 2.4 วัสดุ อุปกรณ์ หรือพลังงาน (Material or Energy)
3. ทรัพยากรการเงิน ได้แก่ เงิน และสิ่งอื่น ๆ ที่สามารถใช้แทนเงินได้
4. ข้อมูลสนเทศ ประกอบด้วย
 - 4.1 ข้อมูล (Data)
 - 4.2 ความรู้ (Knowledge)

4.3 ครูภัณฑ์ (Software)

4.4 อุปกรณ์ (Hardware)

Brown, Lewis & Harcherod (1985) ได้จำแนกทรัพยากรทางการศึกษาไว้ได้แก่

1. บุคลากร (Personnel) ในกระบวนการของการจัดระบบการสอน บุคลากร ผู้สอนต้องทราบว่าแหล่งทรัพยากรมีได้หมายถึงผู้สอนหรือผู้เรียนเท่านั้น แต่จะหมายถึง ครูหรือวิทยากร ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปกับผู้เรียน ผู้สอนจะต้องมีบทบาทในการใช้สื่อการสอนและจัดประสบการณ์

2. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ (Material and Equipment) เป็นสิ่งช่วยเกื้อกูลในการที่จะจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ ในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือในการสอนนั้น ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

2.1 ความเหมาะสมกับระดับความสามารถและประสบการณ์เดิมผู้เรียน

2.2 การใช้สื่อได้อย่างเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.3 ความเหมาะสมกับชนิดสื่อและกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4 ความเหมาะสมกับการใช้เครื่องมือในการจัดประสบการณ์ ได้แก่ อุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้ (Equipment Learning) เช่น เครื่องบันทึกเทป เครื่องฉายสไลด์ เครื่องภาพยนตร์ เป็นต้น

3. สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (Physical Facilities) หมายถึง การจัดสภาพห้องเรียนตามขนาดของกลุ่มผู้เรียน ตลอดจนการจัดวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการสอนดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสม ตลอดจนการจัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน เพื่อความสะดวกในการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ในห้องเรียน ห้องสมุด ห้องสื่อการศึกษา ห้องปฏิบัติการ และห้องนันทนาการ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา แบ่งออกได้เป็น 7 ประเภท คือ

1. ทรัพยากรบุคคล (Human Resources) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ครู นักวิชาการ ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองที่มีความสามารถ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

2. ทรัพยากรทางการเงิน (Financial Resources) ได้แก่ งบประมาณแผ่นดิน เงินบำรุงการศึกษา รายได้อื่น ๆ และสิ่งที่ใช้แทนเงินในการสนับสนุนโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

3. ทรัพยากรทางกายภาพ (Physical Resources) ได้แก่ อาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้าง วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน และสื่อเทคโนโลยีที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน

4. ทรัพยากรทางสังคม (Social Resources) ได้แก่ วัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมของชุมชนที่มีส่วนสนับสนุนการจัดการศึกษาและการเรียนรู้

5. ทรัพยากรสารสนเทศ (Informational Resources) ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน

6. ทรัพยากรด้านการจัดการ (Management Resources) ได้แก่ วิธีการในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

7. ทรัพยากรด้านเวลา (Time Resources) ได้แก่ เวลาที่ผู้เรียนและบุคลากรใช้ในการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาจากเอกสารผลงานวิจัยของนักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 รายการ ตามตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

แหล่งข้อมูล องค์ประกอบ การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	มิ่งขวัญ จันทระเพ็ญ (2556)	สุริยาพร ดวงจักร ณ อยู่ธยา (2558)	พรทิพย์ หล้าเฉลิมพร (2559)	เบญจมา เบลญธรรมธร (2560)	ทินรัตน์ บัวทอง (2561)	คุณภา เจริญวรรณ (2562)	ทัศนะ คามะเขต (2563)	กณวรรณ ดาชุมเหล็ก (2564)	รัฐพงษ์ มั่นต่อ และหยกแก้ว กมลวรเดช (2564)	จุฑารัตน์ เรณูมาน (2565)	ความถี่
1. การบริหารทรัพยากรบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10*
2. การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10*
3. การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9*
4. การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	✓		✓	✓			✓		✓		5*
5. การบริหารจัดการ						✓		✓			2

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล	องค์ประกอบ การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา										
	มิ่งขวัญ จันทะเพ็ง (2556)	สุริยาพร ดวงจักร ณ อยุธยา (2558)	พรทิพย์ หัตถ์เฉลิมพร (2559)	เบญจมา เบญจธรรมธร (2560)	ทินลัดน์ บัวทอง (2561)	คุณภา เจริญวรรณ (2562)	ทัศนะ คามะเขต (2563)	กณวรรณ ลาภูมิเหล็ก (2564)	รัฐพงษ์ มั่นต่อ และหยกแก้ว กมลวรเดช (2564)	จุฑารัตน์ เรณูมาน (2565)	ความถี่
6. การบริหารทรัพยากรทางกายภาพ		✓									1
7. การบริหารทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยี		✓				✓					2
8. ระยะเวลา					✓						1

จากตารางที่ 2.1 พบว่า องค์ประกอบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษามีจำนวน 8 ตัวแปร โดยตัวแปรบางตัวแปรมีความหมายเหมือนกันแต่เรียกชื่อต่างกัน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกัน แต่เรียกชื่อต่างกันให้เป็นความหมายเดียวกัน หรือใช้ชื่อองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง โดยผู้ศึกษาใช้หลักเกณฑ์ความถี่ซ้ำกัน ตั้งแต่ 5 รายการขึ้นไป ได้องค์ประกอบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ได้แก่ 1) การบริหารทรัพยากรบุคคล 2) การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ 3) การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ 4) การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ และมีนักวิชาการเสนอแนวคิดการบริหาร ไว้ดังนี้

1. การบริหารทรัพยากรบุคคล

นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความหมายการบริหารทรัพยากรบุคคล ไว้ดังนี้

เทอดนรินทร์ อุปลี (2556) กล่าวว่า กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนกำลังคน ฝึกฝนองค์กรจนกระทั่งสิ้นสุดภาระการปฏิบัติงาน การวางแผนทรัพยากรบุคคล การสรรหาและคัดเลือก การตอบแทนและอำนวยความสะดวก วินัย และการดูแลความปลอดภัย

มิ่งขวัญ จันทรเพ็ง (2556) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรบุคคล กระบวนการในการจัดการทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ การกำหนดและการวางแผน การกำหนดอัตรากำลัง การสรรหา การจัดสรรหน้าที่ การใช้ทรัพยากรหรือการมอบหมายหน้าที่ การประเมินการปฏิบัติงาน การแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาบุคคล

พรทิพย์ หลักเฉลิมพร (2559) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ มีการกำหนดและวางแผน การกำหนด อัตรากำลัง การสรรหา การจัดสรรหน้าที่ การใช้ทรัพยากร หรือการมอบหมายหน้าที่ การประเมินปฏิบัติงาน และการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาบุคคล

กุลณา เถระวรรณ (2562) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรบุคคล หมายถึง การดำเนินงานบริหารทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การวางแผนกำลังคน การสรรหาและคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้งและการปฐมนิเทศ การมอบหมายงาน การพัฒนา การประเมินการจัดสวัสดิการ และการดำเนินการด้านวินัย โดยความร่วมมือร่วมของชุมชน

สิวรัตน์ ไชยกุล (2562) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรด้านบุคคล คือ การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรในทุก ๆ ด้าน ต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเทคโนโลยี การแข่งขันในสังคม ความซับซ้อนขององค์กรและที่สำคัญผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อันเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความภักดีต่อองค์กร และทำให้เกิดการบริหารงานบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กณวรรณ ลาชุมเหล็ก (2564) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรบุคคล หมายถึง การจัดการทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ การกำหนดและวางแผน การกำหนดอัตรากำลัง การสรรหา การจัดสรรหน้าที่ การมอบหมายหน้าที่ การประเมินการปฏิบัติงาน การแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาบุคคลในการปฏิบัติงาน

Wayne & Neo (1988) กล่าวว่า กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล คือ

1. การวางแผนทรัพยากรบุคคล
2. การสรรหาและคัดเลือก

3. การตอบแทนและอำนวยความสะดวก

4. การดูแลความปลอดภัย

สรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรบุคคล หมายถึง การวางแผนให้มีกำลังคนเพียงพอ และเหมาะสมกับความต้องการขององค์กร โดยพิจารณาถึงการเพิ่ม-ลด และการจัดสรรพนักงาน ในตำแหน่งต่าง ๆ ในองค์กรให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และยุทธศาสตร์ขององค์กร

2. การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ

นักวิชาการได้ให้ความหมายการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ไว้ดังนี้

พชนิยา หานะพันธ์ (2557) กล่าวว่าไว้ว่า กระบวนการบริหารการเงินเป็นการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งเงิน เพื่อนำมาใช้จ่ายในการศึกษาของสถานศึกษา การจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่าย ตลอดจนการควบคุมการดำเนินงานด้วยเงินให้เป็นไปตามเกณฑ์ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ในงบประมาณสถานศึกษา

พรทิพย์ หลักเฉลิมพร (2559) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง การจัดการ การใช้งบประมาณให้ถูกต้องตามระเบียบราชการ และสนองโครงการกิจกรรมการปฏิบัติต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีการประเมินติดตามระบบงานงบประมาณ การระดมและสรรหา งบประมาณ เพื่อให้เพียงพอกับความจำเป็นขององค์กรในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศิริพร สิทธิวงศ์ (2560) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง การวางแผน การจัดระบบการรับและการจ่ายงบประมาณ ต้องมีการจัดทำแผนงบประมาณ การขอตั้งงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณมีการควบคุมการใช้จ่ายให้ถูกต้อง จำเป็นต้องโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการกำกับติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณให้ตรงตามแผนที่ตั้งไว้ เพื่อให้การบริหารงาน งบประมาณมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

กุลนภา เถระวรรณ (2562) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานบริหารทรัพยากรการเงิน ประกอบด้วย การเสนอของงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ ใช้เงิน งบประมาณถูกต้องตามระเบียบ ดำเนินงานตามแผนควบคุมงบประมาณ การประเมินผลการบริหาร งบประมาณ เพื่อเป็นการสรุปเกี่ยวกับแผนและการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ภาณุพงศ์ หล้าเหล็ก (2564) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง กระบวนการ จัดสรร การใช้งบประมาณที่ได้รับให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายและสนองโครงการ กิจกรรม การปฏิบัติต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีการประเมิน ระบบงบประมาณ การระดมและ สรรหางบประมาณเพื่อให้เพียงพอกับความจำเป็นขององค์กร ให้พัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุฬารัตน์ เรณูมาน (2565) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารทรัพยากรเงิน/งบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานการบริหารทรัพยากรเงิน/งบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณของสถานศึกษาในการวางแผนในการเสนอขอของบการใช้จ่ายงบประมาณ ใช้จ่ายเงินงบประมาณถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายดำเนินงานตามแผนควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลการบริหารงบประมาณ เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามภารกิจของสถานศึกษา

พิริยาพร สายช่วย (2565) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารงบประมาณเป็นการดำเนินการใช้จ่าย เงินงบประมาณที่ได้รับ และการกำหนดแผนการใช้จ่ายหรืองบประมาณการรายรับรายจ่ายล่วงหน้า ซึ่งแสดงในรูปตัวเงินมีระยะเวลาที่กำหนดที่แน่นอน ซึ่งแผนนี้จะรวมถึงการประมาณการบริการ กิจกรรม โครงการ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์และระเบียบ

สรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ หมายถึง การจัดสรรและการใช้ งบประมาณอย่างถูกต้องตามระเบียบราชการ รวมถึงการควบคุมงบประมาณและการประเมินผล การบริหารงบประมาณเพื่อให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อให้ การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร

3. การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์

นักวิชาการได้ให้ความหมายการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ไว้ดังนี้

เทอดนรินทร์ อุปลี (2556) กล่าวว่าไว้ว่า กระบวนการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ประกอบด้วย การจัดสรรหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่กำหนดไว้ รวมถึงการซื้อ การจ้าง การซ่อมแซม บำรุงรักษา การจัดทำเอง การแลกเปลี่ยน การเช่าการยืม การควบคุม และการดำเนินงานอื่น ๆ

กุลนภา เถระวรรณ (2562) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารวัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง การดำเนินงานบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ประกอบด้วย การวางแผน การกำหนดโครงการ การวางแผน การจัดหา และดำเนินการจัดหาพัสดุ การลงทะเบียณเพื่อควบคุมพัสดุ การแจกจ่ายให้หน่วยงาน ต้องการใช้ การบำรุงรักษา และการจำหน่าย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ภาณุพงศ์ หล้าแท้ (2564) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารวัสดุ อุปกรณ์ เป็นกระบวนการจัดการวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เพียงพอกับความต้องการ เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบายและการวางแผน การวิเคราะห์การใช้ ความต้องการ การแสวงหาทรัพยากร การใช้ การลงทะเบียณและ

แจกจ่ายวัสดุ การประเมินการใช้วัสดุ และการปรับปรุง นำผลการประเมินมาวิเคราะห์วางแผนและกำหนดนโยบาย เพื่อให้สนองความต้องการ พัฒนาให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง การดำเนินการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ต้องมีการวางแผน กำหนดนโยบาย การจัดหา การลงทะเบียณ การบำรุง รักษา และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทรัพยากรเพียงพอและใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

นักวิชาการได้ให้ความหมายการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ไว้ดังนี้

วิลาวัลย์ อุन्नันทาศ (2556) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องเลือกใช้กลยุทธ์ให้เหมาะสมกับบริบท เพื่อการบริหารเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สาธารณูปโภค สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาให้สภาพดีได้มาตรฐาน

ธวัช สร้อยโพธิ์พันธ์ (2557) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง งานของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันดูแลและให้ความสำคัญ มีการพัฒนาปรับปรุงอาคาร สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน โดยใช้วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณที่จำเป็น เพื่อให้อาคารสถานที่มีความมั่นคงปลอดภัย เป็นระเบียบ สวยงาม ร่มรื่น และเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน

ทรงพล ศรีนวล (2558) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารจัดการด้านการใช้อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเป็นการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด เพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน และการจัดกิจกรรมของชุมชน

ภาณุพงศ์ หล้าเหล็ก (2564) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ที่มีอยู่ให้สามารถสนองกับความต้องการในการใช้ของหน่วยงาน อันได้แก่ การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ การวิเคราะห์และกำหนดความต้องการ การระดมและแสวงหา การจัดสรรและใช้อาคารสถานที่ การดูแลและบำรุงรักษา รวมทั้งการประเมินการใช้และปรับปรุงพัฒนาพร้อมที่จะใช้งานอยู่เสมอ

จุฑารัตน์ เรณูมาน (2565) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้สามารถตอบสนองความต้องการในการใช้ของหน่วยงาน ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การวางแผน การวิเคราะห์ และกำหนดความต้องการ การจัดสรร และใช้อาคารสถานที่

สรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ หมายถึง การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ที่สนองความต้องการในการใช้ของหน่วยงาน รวมถึงการประเมินผล

และปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้สถานที่มีสภาพดี ปลอดภัย สวยงาม และเหมาะสมสำหรับการเรียน การสอนและกิจกรรมต่าง ๆ

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในการศึกษา ครั้งนี้จะนำเสนอข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตามลำดับ

พื้นที่และอาณาเขต

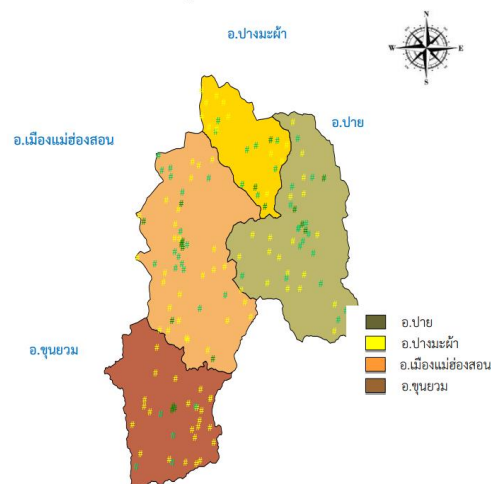
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีพื้นที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอขุนยวม อำเภอปาย และอำเภอปางมะผ้า มีหมู่บ้าน 211 หมู่บ้าน มีตำบล 24 ตำบล มีองค์การบริหารส่วนตำบล 23 แห่ง มีเทศบาลตำบล 2 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง มีพื้นที่ทั้งหมด 7,224.502 ตารางกิโลเมตร และมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดเชียงใหม่

ทิศตะวันตก ติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

ภาพที่ 2.1 แผนที่แสดงพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1, 2567

อำนาจหน้าที่

ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มาตรา 9 วาระแรกการจัดทำแผนปฏิบัติการของส่วนราชการเป็นแผน 5 ปี ตามมาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พุทธศักราช 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกานี้ ให้จัดทำแผน 3 ปี ซึ่งการจัดทำแผน ปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนอื่นที่เกี่ยวข้องให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย การปฏิบัติราชการของส่วนราชการ เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งประมาณการรายได้รายจ่ายและทรัพยากรอื่นที่ต้องใช้ และมาตรา 20 เพื่อให้การปฏิบัติราชการภายในส่วนราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ส่วนราชการกำหนดเป้าหมาย แผนการทำงาน ระยะเวลาแล้วเสร็จของงานหรือโครงการ และงบประมาณที่จะต้องใช้ในแต่ละงานหรือโครงการ และต้องเผยแพร่ให้ประชาชนทราบทั่วกันด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามความในมาตรา 8 และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พุทธศักราช 2560 ข้อ 5 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ และกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติในเชิงพื้นที่ให้เชื่อมโยง และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมถึงพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือ และบูรณาการกับหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ดังนี้

วิสัยทัศน์

องค์กรคุณภาพ สร้างคนดี มีความสุข เรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1. ส่งเสริมสถานศึกษาขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน

2. ส่งเสริม พัฒนา ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม และประชาธิปไตยสู่ห้องเรียนวิถีใหม่ด้วยดิจิทัล
3. ส่งเสริม พัฒนา ครู บุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามความถนัด และความสนใจด้วยการเรียนรู้อย่างมีความสุข
4. ส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการอ่านตามแนวทางการประเมิน PISA เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
5. ส่งเสริม พัฒนาให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้วยกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ตามวิถีประชาธิปไตย
6. พัฒนาคู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน แบบเรียนรวม โดยการสร้างเครือข่ายบูรณาการด้านความร่วมมือ
7. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศทางด้านความสามารถ พิเศษอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
8. ส่งเสริม ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เสริมสร้างความปลอดภัยใน สถานศึกษาอย่างรอบด้าน เพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ด้วยระบบ OBEC Safety Center
9. ส่งเสริมการเพิ่มโอกาส สร้างความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมตามศักยภาพ เพื่อให้มีทักษะ ในการดำเนินชีวิต
10. พัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีระบบบริหารจัดการอย่าง มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบท และสามารถจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)

เป้าประสงค์

1. สถานศึกษามีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน
2. ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์หน้าที่ พลเมือง ศิลปกรรมและประชาธิปไตยสู่ห้องเรียนวิถีใหม่ด้วยดิจิทัล
3. ครู บุคลากรทางการศึกษามีการจัดการศึกษาเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ ด้วยการเรียนรู้อย่างมีความสุข
4. ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านตามแนวทางการประเมิน PISA เพื่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิต

5. ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ตามวิถีประชาธิปไตย

6. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม โดยการสร้างเครือข่ายบูรณาการด้านความร่วมมือ

7. ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางด้านความสามารถพิเศษอย่างเต็มศักยภาพ และมีจิตความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

8. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างรอบด้าน เพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ด้วยระบบ (OBEC Safety Center)

9. ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียมตามศักยภาพและมีทักษะในการดำเนินชีวิต

10. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท และสามารถจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)

กลยุทธ์

1. เพิ่มโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน
2. ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา
4. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

ค่านิยม

รับผิดชอบในหน้าที่ มีจิตมุ่งบริการ งานสัมฤทธิ์ผล ทุกคนมีความสุข

โครงสร้างการบริหาร

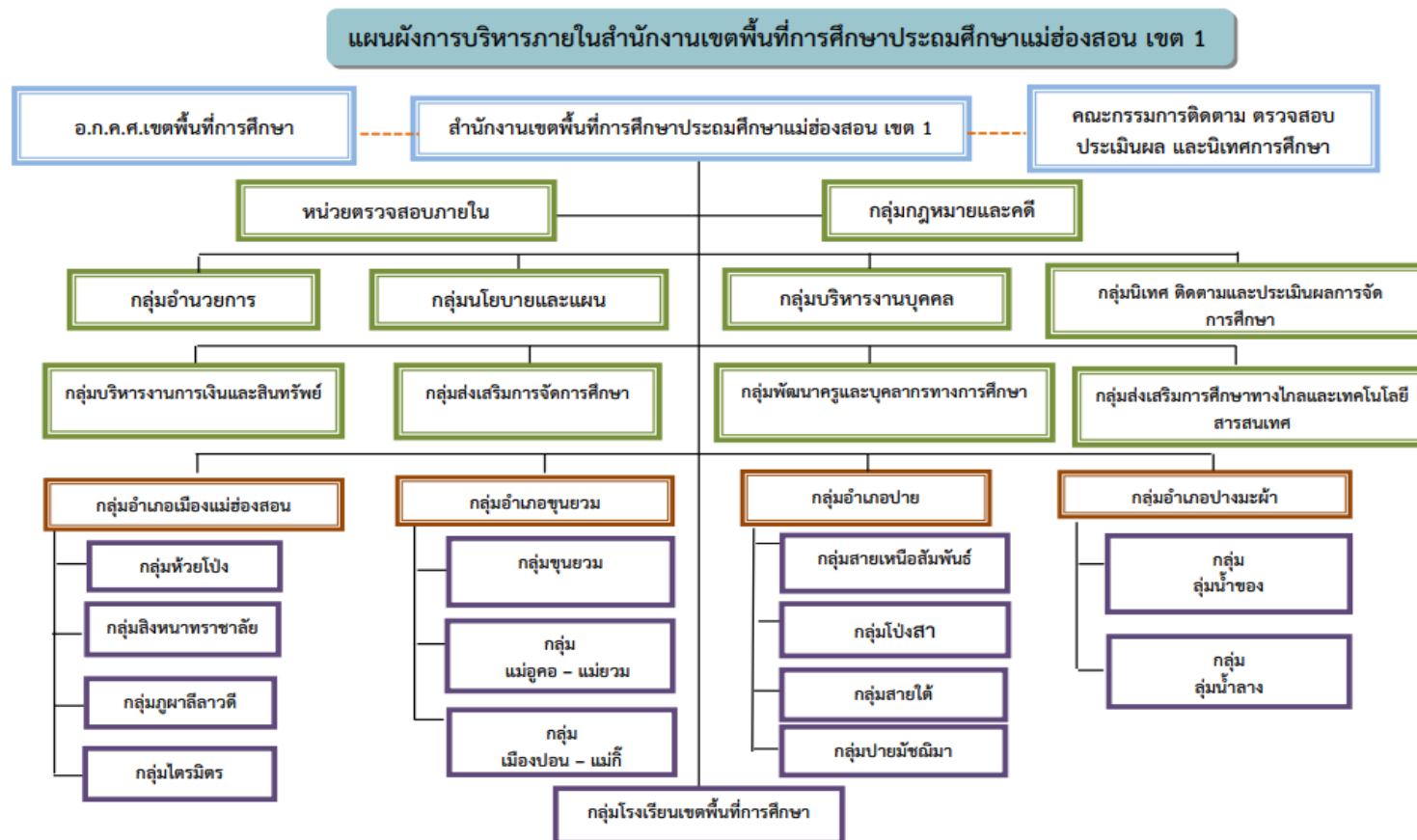
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พุทธศักราช 2560 และฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2561 ให้แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มนโยบายและแผน
3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
4. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์

5. กลุ่มบริหารงานบุคคล
6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
9. กลุ่มกฎหมายและคดี
10. หน่วยตรวจสอบภายใน

นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบกลุ่มโรงเรียน โดยมีการประกาศจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน จำนวน 14 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. กลุ่มสิงหนาทราชาลัย
2. กลุ่มภูผาลี้ลาวดี
3. กลุ่มไตรมิตร
4. กลุ่มห้วยโป่ง
5. กลุ่มขุนขวม – แม่เงา
6. กลุ่มเมืองปอน – แม่กิ๊
7. กลุ่มแม่อุคอ – แม่ขวมน้อย
8. กลุ่มลุ่มน้ำตาง
9. กลุ่มลุ่มน้ำของ
10. กลุ่มสายเหนือสัมพันธ์
11. กลุ่มสายใต้
12. กลุ่มปายมัจฉิมา
13. กลุ่มโป่งสา
14. กลุ่มโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา

ภาพที่ 2.2 แผนผังการบริหารภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1, 2567

ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นสถานศึกษาที่ขยายระดับชั้นการศึกษาจากระดับชั้นประถมศึกษาไปจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้นักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล มีสภาพยากจนได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและเพื่อให้นักเรียนจบการศึกษากลับมาซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีจำนวนทั้งหมด 28 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนชุมชนบ้านในสอย

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านในสอยเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 132 หมู่ 4 ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000 โทรศัพท์ 099 – 5236935

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	20	คน
จำนวนนักเรียน	289	คน

2. โรงเรียนชุมชนบ้านผาบ่อง

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนชุมชนบ้านผาบ่องเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 253 หมู่ 1 ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000 โทรศัพท์ 053 – 686140

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	19	คน
จำนวนนักเรียน	177	คน

3. โรงเรียนร่มเกล้าปางตองในโครงการตามพระราชดำริ

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนร่มเกล้าปางตองในโครงการตามพระราชดำริเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่ที่ หมู่ 4 ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000 โทรศัพท์ 053 – 615964

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	15	คน
จำนวนนักเรียน	170	คน

4. โรงเรียนบ้านรักไทย

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านรักไทยเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 127 หมู่ 6 ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000 โทรศัพท์ 094 – 2365113

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	21	คน
จำนวนนักเรียน	316	คน

5. โรงเรียนชุมชนบ้านหมอกจำแป้

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนชุมชนบ้านหมอกจำแป้เป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 141 หมู่ 1 ตำบลหมอกจำแป้ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000 โทรศัพท์ 065 – 2699905

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 24 คน

จำนวนนักเรียน 256 คน

6. โรงเรียนบ้านห้วยปูลิง

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านห้วยปูลิงเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 91 หมู่ 1 ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000 โทรศัพท์ 086 – 4279621

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 17 คน

จำนวนนักเรียน 79 คน

7. โรงเรียนบ้านปาลาน

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านปาลานเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 9/1 หมู่ 3 ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000 โทรศัพท์ 081 – 0326053

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 21 คน

จำนวนนักเรียน 214 คน

8. โรงเรียนเสรีวิทยา

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนเสรีวิทยาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 42/2 หมู่ 3 ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000 โทรศัพท์ 088 – 9149641

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 16 คน

จำนวนนักเรียน 139 คน

9. โรงเรียนบ้านห้วยผา

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านห้วยผาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 82/1 หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยผา อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000 โทรศัพท์ 093 – 2652362

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 19 คน

จำนวนนักเรียน 153 คน

10. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 99 (บ้านแม่สุยะ)

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 99 (บ้านแม่สุยะ) เป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 57/2 หมู่ 2 ตำบลห้วยผา อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000 โทรศัพท์ 081 – 8813607

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 19 คน

จำนวนนักเรียน 210 คน

11. โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอนเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 202 หมู่ 1 ตำบลเมืองปอน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58140 โทรศัพท์ 080 – 6679710

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 20 คน

จำนวนนักเรียน 161 คน

12. โรงเรียนบ้านหนองแห้ง

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านหนองแห้งเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 75 หมู่ 9 ตำบลเมืองปอน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58140 โทรศัพท์ 080 – 1355639

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 16 คน

จำนวนนักเรียน 137 คน

13. โรงเรียนชุมชนต่อแพวิทยา

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนชุมชนต่อแพวิทยาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 242 หมู่ 1 ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58140 โทรศัพท์ 053 – 061032

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 14 คน

จำนวนนักเรียน 145 คน

14. โรงเรียนบ้านปางตอง

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านปางตองเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่ หมู่ 3 ตำบลแม่อุคอ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58140 โทรศัพท์ 082 – 8963649

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 20 คน

จำนวนนักเรียน 184 คน

15. โรงเรียนบ้านทุ่งยาว

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านทุ่งยาวเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 84 หมู่ 2 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58130 โทรศัพท์ 053 – 617163

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 20 คน

จำนวนนักเรียน 187 คน

16. โรงเรียนบ้านแม่เหมืองหลวง

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านแม่เหมืองหลวงเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 98 หมู่ 4 ตำบลโป่งสา อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58130 โทรศัพท์ 081 – 7651986

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 18 คน

จำนวนนักเรียน 92 คน

17. โรงเรียนบ้านโป่งสา

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านโป่งสาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 48 หมู่ 1 ตำบลโป่งสา อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58130 โทรศัพท์ 082 – 1011343

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 20 คน

จำนวนนักเรียน 128 คน

18. โรงเรียนบ้านเมืองแปง

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านเมืองแปงเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 118 หมู่ 1 ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58130 โทรศัพท์ 086 – 1164712

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 22 คน

จำนวนนักเรียน 203 คน

19. โรงเรียนบ้านแม่ปิง

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านแม่ปิงเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 83 หมู่ 4 ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58130 โทรศัพท์ 064 – 6895874

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 21 คน

จำนวนนักเรียน 125 คน

20. โรงเรียนสังวาลย์วิทย 3

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนสังวาลย์วิทย 3 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่ หมู่ 4 ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58130 โทรศัพท์ 063 – 7837068

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 21 คน

จำนวนนักเรียน 212 คน

21. โรงเรียนบ้านถ้ำลอด

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านถ้ำลอดเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 155 หมู่ 1 ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58150 โทรศัพท์ 086 – 2303176

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 21 คน

จำนวนนักเรียน 178 คน

22. โรงเรียนบ้านนาหลวง

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านนาหลวง เป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 99 หมู่ 3 ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58150 โทรศัพท์ 082 – 2532923

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 17 คน

จำนวนนักเรียน 169 คน

23. โรงเรียนบ้านนาปู่ป้อม

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านนาปู่ป้อมเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 73 หมู่ 1 ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58150 โทรศัพท์ 061 – 5293914

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 20 คน

จำนวนนักเรียน 217 คน

24. โรงเรียนบ้านแม่ละนา

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านแม่ละนาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 109 หมู่ 1 ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58150 โทรศัพท์ 080 – 7657792

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 13 คน

จำนวนนักเรียน 112 คน

25. โรงเรียนบ้านปางคาม

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านปางคามเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 63 หมู่ 2 ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58150 โทรศัพท์ 064 – 7455963

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 18 คน

จำนวนนักเรียน 224 คน

26. โรงเรียนอนุบาลปางมะผ้า

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนอนุบาลปางมะผ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 162 หมู่ 1 ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58150 โทรศัพท์ 053 – 617163

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 51 คน

จำนวนนักเรียน 833 คน

27. โรงเรียนศูนย์ปางมะผ้าในโครงการตามพระราชดำริ

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนศูนย์ปางมะผ้าในโครงการตามพระราชดำริเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 84 หมู่ 39 ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58150 โทรศัพท์ 086 – 3320212

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 13 คน

จำนวนนักเรียน 53 คน

28. โรงเรียนบ้านกีดสามสิบ

ข้อมูลพื้นฐาน : โรงเรียนบ้านกีดสามสิบเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 90/1 หมู่ 6 ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58150 โทรศัพท์ 084 – 6132918

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 18 คน

จำนวนนักเรียน 98 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุริยาพร ดวงจักร ณ อุรุยา (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

อำเภอปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก มีค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุดอยู่ คือ ด้านการบริหารทรัพยากรการเงิน และรองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรทางกายภาพ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติในระดับค่าเฉลี่ยลำดับต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรทางสารสนเทศและเทคโนโลยี ในด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีการคัดเลือกบุคลากรหรือลูกจ้างที่มีความรู้ความสามารถอย่างเหมาะสม และกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ด้านการบริหารทรัพยากรทางกายภาพ มีห้องส้วม โถส้วมสำหรับเด็ก และจัดให้มีที่เก็บสิ่งปฏิกูลทั้งภายในและภายนอกอาคาร มีจำนวนเพียงพอและถูกสุขลักษณะ ด้านการบริหารทรัพยากรการเงิน มีการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ตามแผนการใช้งบประมาณ จัดทำแผนค่าใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน ด้านการบริหารทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยี จัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้กับครูและนักเรียนอย่างพอเพียงและเหมาะสม

พรทิพย์ หลักเฉลิมพร (2559) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษา พบว่า 1) สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรด้านงบประมาณ รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ และด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ 2) ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ และด้านการบริหารทรัพยากรด้านงบประมาณ ส่วนด้านที่มีปัญหาค่ำสุดคือด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

เบญจภา เบญจธรรมธร (2560) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด โดยบุคลากรมีส่วนร่วมในการใช้ดูแลรักษาอาคารสถานที่ มีการกำหนดรูปแบบและพื้นที่ของอาคารสถานที่ให้สอดคล้องกับภารกิจของสถานศึกษา อันดับที่สอง คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ พบว่า การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามระเบียบของหน่วยงานราชการ มีการกำหนด

นโยบาย แผนงานงบประมาณตามความจำเป็น และบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย
อันดับที่สาม คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล พบว่า มีการส่งเสริมการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง
เปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหาร
ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ การจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

สุธิดา ศิริสวัสดิ์, รุจิร ภู่อาระ และภาวิดา ธาราศิริสุทธิ (2562) ได้ศึกษา เรื่อง สภาพ
การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า การบริหารทรัพยากรทาง
การศึกษาของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคคล และ
ด้านอาคารสถานที่ ตามลำดับ

ทัศนะ คามะเขต (2563) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน
วัดราษฎร์บำรุง (งามศิริวิทยาการ) ผลการศึกษา พบว่า

1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า
ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาส่งเสริมครูบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ
อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการวางแผนสำรวจความต้องการอัตรากำลังตามความต้องการของ
สถานศึกษา มอบหมายงานในหน้าที่ งานนอกเวลา ตามความรู้ความสามารถและความเหมาะสม
ของครู จัดหาบุคลากรที่สอนตรงตามวิชาเอก หรือมีความถนัดเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
มีการปฐมนิเทศครู บุคลากรที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการประเมิน
ผลงาน นิเทศการปฏิบัติหน้าที่ของครู ประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อสรรหา คัดเลือก
บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ในสาขาวิชาที่ขาดแคลนตามความต้องการของสถานศึกษา
ส่งเสริมและควบคุมดูแลบุคลากรให้ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยทางราชการ จัดสวัสดิการ
ให้ขวัญกำลังใจ อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ และการรักษาระเบียบวินัยในการ
อยู่ร่วมกันของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังมีการนำผลการประเมิน
ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาปรับปรุง แก้ไขและใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการในปีต่อไป

2. ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้
เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้จ่ายงบประมาณตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
ของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ มีการประชุมวางแผน
และเสนอของงบประมาณประจำปี ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามกำหนดเวลา และถูกต้อง
ตามกฎระเบียบ ว่าด้วย การใช้จ่ายงบประมาณประจำปี มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการ

การจัดการศึกษา ใช้จ่ายงบประมาณได้สอดคล้องกับความต้องการ และความจำเป็นของสถานศึกษา มีการระดมทุนและสรรหางบประมาณ เพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาจากชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ใช้จ่ายงบประมาณที่เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา สรุปและประเมินผลการบริหารงานด้านงบประมาณ และผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ

3. ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสำรวจความต้องการการใช้วัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็น ภายในสถานศึกษา มีการดูแลรักษาและซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ดูแลรักษา และซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ มีการประชุมและชี้แจงการลงทะเบียนและ แจกจ่ายวัสดุอุปกรณ์แก่คณะกรรมการที่รับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมและสรรหา วัสดุอุปกรณ์จากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ทำการวิเคราะห์วัสดุอุปกรณ์ออกเป็นหมวดหมู่เพื่อให้มีความสะดวกต่อการใช้งาน มีการปรับปรุงกระบวนการจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์ อยู่เสมอ ประเมินผลการบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระบบ มีการจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ ที่ชำรุดหรือใช้งานไม่ได้ออกจากระบบ และผู้บริหารสถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ วางแผน และพัฒนาการบริหารจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์ครั้งต่อไป

4. ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานดูแลรักษาอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพเหมาะสม กับการใช้งาน มีการกำหนดนโยบายและความต้องการใช้อาคารสถานที่ วางแผนการใช้อาคาร สถานที่ ซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย มีการกำหนดจัดสรรอาคาร สถานที่สอดคล้องกับกิจกรรมและเหมาะสมกับการใช้งาน วิเคราะห์สภาพความเพียงพอของ อาคารสถานที่ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งและมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรในการดูแลอาคาร สถานที่ มีการประเมินผลการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ มีการนำผล การประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมและสรรหาอาคารสถานที่เพิ่มเติม เพื่อใช้ในการจัดการศึกษา

กณวรรธ ลาชุมเหล็ก (2564) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ส่วนด้านการบริหารจัดการ

มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สำหรับแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่า สถานศึกษาควรมีการปฐมนิเทศบุคลากรที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ สถานศึกษาต้องมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรได้รับทราบ เกี่ยวกับการจัดหา การใช้วัสดุ อุปกรณ์ ของหน่วยงาน สถานศึกษาต้องให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับทราบ ในการใช้จ่ายตามงบประมาณประจำปี และสถานศึกษาควรกำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการ อย่างเป็นรูปธรรม

ภาณุพงศ์ หล้าเหล็ก (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลการศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมา ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ ด้านบุคคล ตามลำดับ สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารทรัพยากรทาง การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลัง ดำรงครูตามความต้องการ ซึ่งสถานศึกษาสามารถเชิญวิทยากรในชุมชนสอนร่วมกับครู สถานศึกษา ควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี วางแผนงบประมาณ และประมาณการงบประมาณที่ สถานศึกษาจะได้รับเงินงบประมาณจัดสรร สถานศึกษาควรจัดทำแผนควบคุมการใช้วัสดุอุปกรณ์ และวางแผนงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงแต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคลากร เพื่อรับผิดชอบสำรวจวัสดุ ครุภัณฑ์ ทั้งหมด เพื่อทราบสภาพการใช้งาน ตลอดจนจัดทำทะเบียน คุมทรัพย์สินที่เป็นวัสดุครุภัณฑ์ให้เป็นปัจจุบัน สถานศึกษาควรมีการสำรวจปัญหาในการวางแผน การบริหารด้านอาคารสถานที่เพื่อการบริหารสถานศึกษา และประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อวิเคราะห์ความต้องการทรัพยากรที่จำเป็น และขาดแคลนด้านอาคารสถานที่ รวมถึงมีการระดม เงินทุนงบประมาณสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ และการสาธารณูปโภคจากแหล่งอื่น ๆ

รัฐพงษ์ มั่นต่อ และหยกแก้ว กมลวรเดช (2564) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในยุคนานาวิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า

1. การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ พบว่า โดยรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีจุดเว้นนั่งห่างกัน 1 เมตร ในการรับประทานอาหารที่โรงอาหารรวมไปถึงมีจุดบริการล้างมือด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ หรือน้ำยาฆ่าเชื้อ ที่เพียงพอ เพื่อการล้างมือก่อนเข้าเรียน และรับประทานอาหาร และมีจุดเว้นระยะนั่งหรือยืนห่างกัน

และเว้นระยะห่างระหว่างโต๊ะเรียนและที่นั่ง อย่างน้อย 1 เมตร แต่สิ่งที่ต้องปรับปรุงและควรพัฒนา คือ มีการทำความสะอาดพื้นห้องเรียนที่มีการสัมผัสบ่อยหลังการจัดการเรียนการสอน

2. การบริหารทรัพยากรด้านบุคคล พบว่า โดยรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ดำเนินการปฏิบัติงานแบบยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ตามปฏิทินกำหนด รวมไปถึงมีการแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบติดต่อประสานงานกับบุคลากรภายนอก สถานศึกษาเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษา และส่งเสริมให้บุคลากรจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ โดยเว้นระยะห่างทุกช่วงชั้นในสถานศึกษา แต่สิ่งที่ควรนำไปปรับปรุงเพื่อพัฒนา คือ มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อจัดอบรมเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในสถานศึกษาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่แก่บุคลากรในสถานศึกษาผ่าน Microsoft Team, Google Meet, Zoom, Line

3. การบริหารทรัพยากรด้านงบประมาณ พบว่า โดยรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่ใช้ในช่วงยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ และแผนการบริหารด้านงบประมาณในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ และมีการประชุมวางแผนและเสนอ ของงบประมาณโดยจัดทำเป็นโครงการ ผ่าน Microsoft Team, Google Meet, Zoom, Line แต่สิ่งที่ควรนำไปปรับปรุงเพื่อพัฒนา คือ มีการระดมทรัพยากร และการสรรหางบประมาณ เพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาจากชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เพื่อจัดการศึกษาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

4. การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า โดยรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการรายงานผลการสำรวจด้านวัสดุอุปกรณ์ให้เขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ และมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ การเรียนรู้ของผู้เรียนตามครัวเรือน มีการสำรวจข้อมูลความต้องการวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการศึกษาแบบวิถีชีวิตใหม่ แต่สิ่งที่ควรนำไปปรับปรุงเพื่อพัฒนาต่อไป คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามครัวเรือน

จุฑารัตน์ เรณูมาน (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า

1. ผลการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณด้านการ

บริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ ส่วนการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า การบริหารทรัพยากรบุคคล ควรวิเคราะห์และคำนวณอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด และจัดทำแผนอัตรากำลังประจำปี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารอัตรากำลังและปรับปรุงอัตรากำลังเพิ่ม-ลดจำนวนบุคลากร การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ ควรสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจัดซื้อโดยจำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่จัดซื้อจะมีการตรวจสอบจำนวนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับปริมาณตามโครงการและสนองต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต้องมีการตรวจสอบพัสดุทุกครั้งเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว หากตรวจสอบพัสดุแล้วพบว่าพัสดุชำรุดเสียหาย ให้ดำเนินการซ่อมบำรุงให้กลับมาอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา และต้องแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุอย่างเคร่งครัด ทุกสิ้นปีงบประมาณ การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ ควรสำรวจความต้องการจำเป็นใช้อาคารสถานที่ แต่งตั้งมอบหมายคณะกรรมการตรวจสอบสภาพอาคารสถานที่ต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในการใช้งานและปลอดภัย และจัดทำค่าของงบประมาณเพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้มีความมั่นคงปลอดภัยสามารถใช้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากมีงบประมาณจึงนำมาจัดทำโครงการปรับปรุงอาคารสถานที่ในโรงเรียน

พริยาพร สายช่วย (2565) ได้ศึกษา เรื่อง กลยุทธ์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีผลต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายใน : บุคลากรมีการพัฒนาตนเองส่งผลต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพให้ความร่วมมือในการทำงาน การบริหารงานงบประมาณมีความเป็นระบบ ถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงิน และใช้จ่ายงบประมาณตรงตามความต้องการและคุ้มค่า สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีเพียงพอ และมีการใช้งานอย่างประหยัดและคุ้มค่า บุคลากรมีความรู้ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี มีการนำสื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียน การสอน และได้รับจัดสรรครุภัณฑ์สนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างทั่วถึงทุกโรงเรียน สถานศึกษามีอาคารสถานที่มีเพียงพอกับผู้เรียนและมีอาคารเรียนสถานที่ที่มีบรรยากาศร่มรื่นและสภาพแวดล้อมดี เอื้อต่อการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมภายนอก : ผู้อำนวยการโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมให้บุคลากรครอบครัวพัฒนาตนเอง งานในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาได้รับจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเงินประเภทเงินอุดหนุน

รายหัวส่งผลให้สามารถบริหารจัดการศึกษาได้ตรงวัตถุประสงค์และชุมชน หน่วยงานภายนอกให้ความร่วมมือในการระดมทรัพยากรสนับสนุนงบประมาณให้สถานศึกษา หน่วยงานภายนอกและชุมชนส่งเสริมสนับสนุนการซื้อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา สถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกและชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาช่วยกันปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

งานวิจัยต่างประเทศ

Freeman (2000) ได้ศึกษา เรื่อง การจัดระบบทรัพยากรได้เกิดความเหมาะสมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ Tennessee ผลการศึกษา พบว่า การจัดสรรรายได้ของโรงเรียนทั้ง 4 แห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยมีความคล้ายคลึงกัน รวมทั้งมีอัตราส่วนของจำนวนบุคลากร และทรัพยากรทางการศึกษาที่ใกล้เคียงกันด้วย กล่าวคือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า ก็มีค่าใช้จ่ายต่อจำนวนนักเรียนมากขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้ ก็เพื่อจัดซื้อวัสดุช่วยสอน เทคโนโลยี ทรัพยากรและจัดหาบุคลากรทางการสอนในจำนวนที่มากขึ้น แม้ว่า การจัดสรรทรัพยากรทางการเงินจะยังไม่สามารถอธิบายถึงระดับของผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนได้ ก็คือ อาจารย์กับลักษณะการบริหารงานแบบสนับสนุนให้ความร่วมมือกัน ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ควรเน้นความสำคัญของการสนับสนุน และการเข้าร่วมในการบริหาร

Mahaba (2003) ได้วิจัย เรื่อง การปฏิบัติการสำรวจความต้องการวัสดุและทรัพยากรทางการศึกษา สำหรับเด็กที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ยากจน ทำการสำรวจความต้องการทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับเด็กที่ยากจนในประเทศสหรัฐอเมริกา และยังทำการสำรวจถึงสิ่งที่สามารถเรียนรู้ได้จากโปรแกรม ผลการวิจัย พบว่า หนังสือเป็นวัสดุทางการศึกษาที่ยังต้องการมากที่สุด แต่หากพิจารณาให้ลึกไปอีกอาจพบว่า สิ่งจำเป็นนอกเหนือจากนั้น คือ หนังสือแบบสองภาษา นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ ปากกา ดินสอ กระดาษ แผนที่ และลูกโลก ที่มีข้อมูลในปัจจุบัน อุปกรณ์ทางศิลปะ วิดีโอเพื่อการศึกษา รวมทั้งคอมพิวเตอร์ และพบว่า ระดับของการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยเพียงเท่านั้น ทรัพยากรและเงินลงทุนเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรด้วย จากการวิจัยได้เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาไว้ว่า ควรสร้างเว็บไซต์สำหรับครูขึ้นมาเพื่อใช้สื่อสารในการขอรับบริจาคทรัพยากรทางการศึกษา

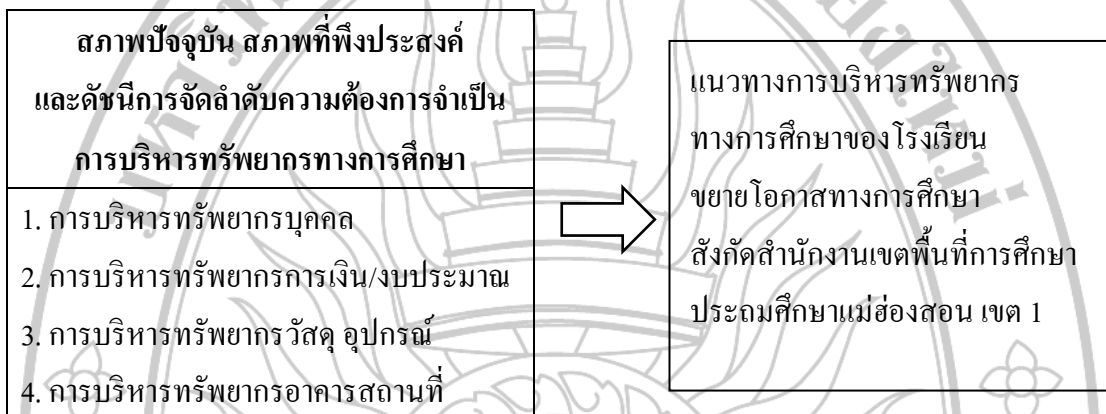
Edward & Helen (2004) ได้ศึกษาการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นที่ค่าธรรมเนียมด้านการศึกษา และผลกระทบด้านการใช้ทุนการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาไม่มีผลกระทบต่อครอบครัวชั้นกลาง แต่กระทบต่อเด็กด้อยโอกาส ทำให้คุณภาพการศึกษาไม่พัฒนาเท่าที่ควร

Usman (2016) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับการบริหารโรงเรียน ที่มีประสิทธิภาพในไนจีเรีย การศึกษาถือเป็นวิสาหกิจขนาดใหญ่ที่สุดในไนจีเรีย ซึ่งเป็นเครื่องมือหลักที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ การระดมสังคม การอยู่รอดทางการเมือง และการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ การลงทุนด้านการศึกษายังถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ สถาบันการศึกษารวมทั้งโรงเรียนได้รับการจัดตั้งและบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นหลัก งานวิจัยในครั้งนี้จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียน การจำแนกประเภทความพร้อม และการใช้ทรัพยากรในโรงเรียน จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางการศึกษาถือเป็นส่วนสำคัญของโรงเรียนเสมอมา ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนจึงมั่นใจได้ว่าโรงเรียนจะส่งมอบสิ่งที่มีคุณภาพให้กับสังคม นอกจากนี้ ความสำเร็จทางการศึกษาในไนจีเรียยังมีการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีผู้นำที่ดี มีการจัดสรรทรัพยากรทางการเงินที่เพียงพอให้กับโรงเรียน มีการจัดฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนมีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และมีการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่อย่างชาญฉลาด

Huang (2021) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาในมณฑลกุ้ยโจว ตะวันตกเฉียงใต้ในประเทศจีน เป็นวิจัยการสำรวจเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาในภูมิภาค เพื่อเป็นตัวอย่างในการปรึกษาหารือถึงวิธีการทำความเข้าใจลักษณะเฉพาะของภูมิภาคแต่ละพื้นที่ที่มีความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัย พบว่า การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ขาดแคลนทรัพยากรอย่างกว้างขวาง และเป็นความท้าทายอย่างเร่งด่วนในการพัฒนาของการศึกษาระดับพื้นฐานในประเทศจีน ซึ่งมีกระบวนการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ขาดแคลนทรัพยากร มีดังนี้ 1) เปลี่ยนรูปแบบการสอนแบบเดิมและบริบทสภาพแวดล้อมการสอน 2) จัดหาทรัพยากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพสูง 3) ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู และ 4) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ โดยรวมมณฑลกุ้ยโจวทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศจีนกลายเป็นกรณีตัวอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์ข้อมูลขอบข่าย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐาน ที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ การบริหารวัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

รูปแบบการศึกษา

การศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในครั้งนี้เป็นแบบ ผสมผสาน (Mixed Method) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และ เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการศึกษาภายใต้วัตถุประสงค์การศึกษาในแต่ละข้อ ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลทุกขั้นตอน เริ่มต้นตั้งแต่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจนกระทั่งนำเสนอผลการศึกษา โดยก่อนดำเนินการศึกษาในแต่ละขั้นตอน ผู้ศึกษาได้ขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละขั้นตอน ผู้ศึกษาดำเนินการชี้แจง รายละเอียดการศึกษา วัตถุประสงค์การศึกษา ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการดำเนินการศึกษา โดยไม่มีการบังคับ และชี้แจงให้ผู้ให้ข้อมูลทราบว่า ข้อมูลทั้งหมด จะเก็บเป็นความลับ และวิเคราะห์ข้อมูลการนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวมเท่านั้น

การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แบ่งขั้นตอนการศึกษาออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ เอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาขั้นตอนนี้ คือ แบบสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
2. ออกแบบสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
3. นำแบบสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมในการใช้ภาษา
4. ปรับปรุงและจัดทำแบบสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ให้มีความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 10 แหล่งข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยอาศัยหลักการจำแนก หรือการจัดกลุ่มข้อมูล และสรุปเป็นความเรียงเชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 การสำรวจสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายงานทั่วไป หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ และหัวหน้าฝ่ายงานบุคคล จำนวน 122 คน จำนวนของสถานศึกษาทั้งหมด 28 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2567

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายงานทั่วไป หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ และหัวหน้าฝ่ายงานบุคคล จำนวน 92 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามสัดส่วนของประชากร ดังแสดงตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

อำเภอ	จำนวน โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน	10	11	27	38	8	20	28
อำเภอปาย	6	7	27	34	7	20	27
อำเภอปางมะผ้า	8	12	18	30	9	14	23
อำเภอขุนยวม	4	5	15	20	5	9	14
รวมจำนวนทั้งสิ้น	28	35	87	122	29	63	92

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1, 2567

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาขั้นตอนนี้ คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยมีขั้นตอนในการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

2. ออกแบบรายการข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยให้สอดคล้องกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

3. สร้างแบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานสถานที่ปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

3.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ที่การบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ที่การบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ที่การบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ที่การบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ที่การบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึง ประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างมี ลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended)

4. นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ พิจารณาความถูกต้องและ ความเหมาะสม

5. ปรับปรุงและจัดทำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ให้มีความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

6. นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การศึกษา

(Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาค่าความสอดคล้องที่คำนวณได้ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การใช้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อความนั้นถูกต้องและมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อความนั้นถูกต้องและมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อความนั้นยังไม่ถูกต้องและไม่มีความสอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์

ผลปรากฏว่า ข้อคำถามของแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.8 – 1.00 เป็นค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ (ภาคผนวก ข)

7. นำแบบสอบถามตามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 30 ชุด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) โดยใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่น ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ผลปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีค่าเท่ากับ 0.942 และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีค่าเท่ากับ 0.976 (ภาคผนวก ง)

8. ปรับปรุงแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 หลังจากคุณภาพ แบบสอบถามให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์มากขึ้น แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมอีกครั้ง

9. ปรับปรุงแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ให้มีความสมบูรณ์และครบถ้วนตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. ผู้ศึกษาทำหนังสือราชการถึงวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการค้นคว้าอิสระ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อขออนุญาตทำการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
3. ผู้ศึกษาส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และประสานขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในการตอบแบบสอบถาม
4. ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และเลือกใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยใช้การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของเบสต์ (Best, 1982) นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียงเชิงพรรณนา สำหรับเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามได้กำหนดไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหาร
ทรัพยากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหาร
ทรัพยากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหาร
ทรัพยากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้ศึกษานำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์มาคำนวณ
หาดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) เพื่อกำหนดอันดับ
ความต้องการในการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยใช้สูตร
ในการคำนวณ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ดังนี้

$$PNI_{modified} = (I - D) / D$$

เมื่อกำหนดให้

I คือ ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (Importance)

D คือ ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (Degree of Success)

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})
ได้กำหนดไว้ ดังนี้

ถ้าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นแต่ละรายการ (PNI_{modified}) มีค่ามากกว่า
หรือเท่ากับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม (PNI_{modified}) จัดเป็นรายการที่จำเป็นต้อง
ปรับปรุง

การศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิ

กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์แนวการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน
เขต 1 ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยมี
คุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 2 คน
2. ผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 2 คน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต้นแบบด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา จำนวน 1 คน
4. ศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน
5. ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายงาน ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคลากร จำนวน 3 คน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
2. ออกแบบแนวคำถามในการสัมภาษณ์ประเด็นที่เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยนำผลการประเมินค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในแต่ละรายการที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม (PNI_{modified}) ซึ่งจัดเป็นรายการที่จำเป็นต้องปรับปรุง มาสร้างแบบสัมภาษณ์
3. การสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
4. นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม
5. ปรับปรุงและจัดทำแบบสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือราชการถึงวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการค้นคว้าอิสระถึงกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล
2. ผู้ศึกษาจัดเตรียมข้อคำถามและแบบสัมภาษณ์ให้พร้อมก่อนดำเนินการนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ รวมถึงจัดส่งข้อคำถามไปให้กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้าก่อนวันสัมภาษณ์
3. ผู้ศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 25 – 30 เมษายน พ.ศ. 2568 ณ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดบ้านจองคำ ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ และขออนุญาตให้มีการบันทึกเสียงระหว่างสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์มาจัดทำข้อมูล และสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยทำการสรุปสาระสำคัญของข้อมูลที่มีความสอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการพรรณนาเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ รวมทั้งสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสังเคราะห์องค์ประกอบ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีการวัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บ จำนวนข้อมูลที่ได้รับคืน ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยการตอบแบบสอบถาม ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บและจำนวนข้อมูลที่ได้รับคืน

1.1 จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 92 ชุด ได้รับคืนและมีสภาพสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 92 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

1.2 จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บจากกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เพื่อศึกษาแนวทางทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสัมภาษณ์ จำนวน 9 คน ในระหว่างวันที่ 25 – 30 เมษายน พ.ศ. 2568 ณ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดบ้านจองคำ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู

(n = 92)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	23	25.00
หญิง	69	75.00
รวม	92	100
อายุ		
20 – 30 ปี	21	22.83
31 – 40 ปี	39	42.39
41 – 50 ปี	25	27.17
51 – 60 ปี	7	7.61
รวม	92	100
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	63	68.48
ปริญญาโท	29	31.52
รวม	92	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

(n = 92)

สถานภาพ	จำนวน	ครู
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	5	5.43
ครู	87	94.57
รวม	92	100
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
น้อยกว่า 2 ปี	8	8.69
2 – 10 ปี	34	36.96
มากกว่า 10 ปี	50	54.35
รวม	92	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สถานภาพกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 มีอายุ 31 – 40 ปี มากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 42.39 รองลงมามีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 27.17 อายุ 20 – 30 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 22.83 และอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 68.48 รองลงมา คือ ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 31.52 ดำรงตำแหน่งครูมากที่สุด จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 94.57 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.43 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 54.35 รองลงมามีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 2 – 10 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 36.96 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.69 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีการจัดลำดับความต้องการ
จำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีการจัดลำดับความต้องการ
จำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แบ่งออกได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทาง
การศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1
2. ผลการศึกษาดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทาง
การศึกษา

ตารางที่ 4.2 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
1. การบริหารทรัพยากรบุคคล	1. มีการวางแผนการสำรวจปัญหาความต้องการอัตรากำลังตามความต้องการของชุมชน สถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความเหมาะสม 2. มีการประเมินผลงาน นิเทศและการปฏิบัติหน้าที่ของครูตลอดทุกภาค/ปีการศึกษา 3. มีการกำหนดระเบียบด้านวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากรในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน
2. การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ	1. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการบริหารงานด้านงบประมาณอย่างต่อเนื่อง 2. มีการแจ้งให้ครูได้รับทราบในการใช้จ่ายงบประมาณ 3. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ
3. การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	1. มีการดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
	2. มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ให้คงสภาพการใช้งานเสมอ
4. การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	1. มีการวางแผน วิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการใช้อาคารสถานที่ 2. มีการกำหนดพื้นที่อาคารสถานที่สอดคล้องกับกิจกรรม 3. มีการดูแลรักษา อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพเหมาะสมกับการใช้งาน

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในภาพรวม โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ เบสต์ (Best, 1982) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.3 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในภาพรวม

(n = 92)

องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน (ที่เป็นจริง)			สภาพที่พึงประสงค์ (อยากให้เป็น)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การบริหารทรัพยากรบุคคล	4.05	0.78	มาก	4.85	0.39	มากที่สุด
2. การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ	3.98	0.75	มาก	4.83	0.40	มากที่สุด
3. การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	4.02	0.76	มาก	4.82	0.32	มากที่สุด
4. การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	3.99	0.71	มาก	4.77	0.36	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.01	0.75	มาก	4.82	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ลำดับแรกที่สุด คือ การบริหารทรัพยากรบุคคล ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.78) รองลงมา คือ การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.76) การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.71) สำหรับสภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.75)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ลำดับแรกที่สุด คือ การบริหารทรัพยากรบุคคล ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.39) รองลงมา คือ การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.40) การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.32) สำหรับสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน

ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.36)

ผลวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. การบริหารทรัพยากรบุคคล

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรบุคคล ตามตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรบุคคล

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรบุคคล	สภาพปัจจุบัน (ที่เป็นจริง)			สภาพที่พึงประสงค์ (อยากให้เป็น)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการวางแผนการสำรวจปัญหาความต้องการอัตรากำลังตามความต้องการของชุมชนสถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความเหมาะสม	4.09	0.72	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อสรรหาคัดเลือก บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ขาดแคลนตามความต้องการของสถานศึกษา	4.05	0.82	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการส่งครูเข้ารับการอบรมจัดการอบรม และกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้	4.15	0.71	มาก	4.87	0.37	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรบุคคล	สภาพปัจจุบัน (ที่เป็นจริง)			สภาพที่พึงประสงค์ (อยากให้เป็น)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความสามารถที่ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ						
4. โรงเรียนมีการมอบหมายให้ครู ได้ปฏิบัติงานตามความถนัด ความต้องการและความรู้ความสามารถ	4.09	0.69	มาก	4.85	0.39	มากที่สุด
5. โรงเรียนมีการประเมินผลงาน นิเทศ และการปฏิบัติหน้าที่ของครู ตลอดทุกภาค/ปีการศึกษา	4.12	0.80	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีการปฐมนิเทศครูที่ได้รับ การบรรจุแต่งตั้งใหม่ให้ได้รับทราบ ถึงนโยบายแนวทางปฏิบัติงาน	3.89	0.84	มาก	4.85	0.39	มากที่สุด
7. โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครู ได้แสดงความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงาน ได้เต็มที่	4	0.85	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด
8. โรงเรียนมีการให้คำแนะนำช่วยเหลือ ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้แก่ครู	4.11	0.79	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด
9. โรงเรียนมีการมอบหมายงานโดยการ ออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครู ได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	3.97	0.80	มาก	4.88	0.36	มากที่สุด
10. โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบ ด้านวินัยและการรักษาวินัยของ บุคลากรในการปฏิบัติงานไว้ อย่างชัดเจน	4.07	0.78	มาก	4.86	0.38	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.05	0.78	มาก	4.85	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียนมีการส่งครูเข้ารับการอบรม จัดการอบรม และกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.71) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการประเมินผลงาน นิเทศและการปฏิบัติหน้าที่ของครู ตลอดทุกภาค/ปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.80) และโรงเรียนมีการให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้แก่ครู ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.79) ส่วนสภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการปฐมนิเทศครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่ให้ได้รับทราบถึงนโยบายแนวทางปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.84)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ลำดับแรกมีค่าเฉลี่ยเท่ากันสามรายการ ได้แก่ โรงเรียนมีการมอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.36) โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้เต็มที่ ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.33) และโรงเรียนมีการให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้แก่ครู ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.33) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการส่งครูเข้ารับการอบรม จัดการอบรม และกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.37) ลำดับที่สามมีค่าเฉลี่ยเท่ากันสองรายการ คือ โรงเรียนมีการวางแผนการ ดำรงปัญหาความต้องการ อัตรากำลังตามความต้องการของชุมชน สถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) และโรงเรียนมีการกำหนดระเบียบด้านวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากรในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อสรรหา คัดเลือก บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ขาดแคลนตามความต้องการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.41)

2. การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ตามตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรการเงิน/ งบประมาณ	สภาพปัจจุบัน (ที่เป็นจริง)			สภาพที่พึงประสงค์ (อยากให้เป็น)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการประชุมวางแผนและ เสนอของบประมาณ โดยจัดทำเป็น โครงการต่าง ๆ ทุกภาคปีการศึกษา	4.03	0.73	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีและแผนการบริหารงาน ด้านงบประมาณอย่างต่อเนื่อง	4.02	0.68	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นไปอย่างประหยัด คุ่มค่า โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้	4.02	0.77	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ทุกภาคปีการศึกษา	4.02	0.71	มาก	4.89	0.31	มากที่สุด
5. โรงเรียนมีการแจ้งให้ครูได้รับทราบ ในการใช้จ่ายงบประมาณ	3.79	0.76	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีการสรรหางบประมาณ เพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษา จากชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ	3.86	0.83	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรการเงิน/ งบประมาณ	สภาพปัจจุบัน (ที่เป็นจริง)			สภาพที่พึงประสงค์ (อยากให้เป็น)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและ เอกชน						
7. โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลแหล่ง งบประมาณจากภายใน และภายนอก ชุมชนที่สามารถให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	3.88	0.80	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด
8. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณ	4.13	0.70	มาก	4.89	0.31	มากที่สุด
9. โรงเรียนมีการนำผลการประเมิน การใช้จ่ายงบประมาณ มาวิเคราะห์ ปรับแผนการใช้จ่ายให้สอดคล้อง กับสภาพการณ์	3.97	0.78	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด
10. โรงเรียนมีการควบคุมการใช้จ่าย งบประมาณอย่างเป็นระบบ	4.10	0.74	มาก	4.87	0.34	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	3.98	0.75	มาก	4.83	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.74) และโรงเรียนมีการประชุมวางแผนและเสนอของบประมาณ โดยจัดทำ

เป็นโครงการต่าง ๆ ทุกภาคปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.73) ส่วนสภาพปัจจุบันการบริหาร
ทรัพยากรการเงิน/งบประมาณที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการแจ้งให้ครูได้รับทราบในการใช้
จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.76)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากร
การเงิน/งบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ
อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ลำดับแรกมีค่าเฉลี่ย
เท่ากันสองรายการ ได้แก่ โรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ทุกภาคปีการศึกษา
($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.31) และโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล
การใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.31) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการแจ้งให้ครูได้รับทราบ
ในการใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.33) และโรงเรียนมีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ
อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.34) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรการเงิน/
งบประมาณที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการนำผลการประเมินการใช้จ่ายงบประมาณ
มาวิเคราะห์ปรับแผนการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.46)

3. การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทาง
การศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	สภาพปัจจุบัน (ที่เป็นจริง)			สภาพที่พึงประสงค์ (อยากให้เป็น)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการ เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ตามความ ต้องการของบุคลากร	4.1	0.83	มาก	4.82	0.39	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	สภาพปัจจุบัน (ที่เป็นจริง)			สภาพที่พึงประสงค์ (อยากให้เป็น)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและ ความขาดแคลนตามความจำเป็น ของสถานศึกษา	4.09	0.72	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากร ได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดหาการใช้ เก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงาน	4.1	0.84	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด
4. โรงเรียนดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ตามความต้องการและความขาดแคลน ตามความจำเป็นของสถานศึกษา	4.01	0.76	มาก	4.97	0.18	มากที่สุด
5. โรงเรียนมีการลงทะเบียนวัสดุอุปกรณ์ อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	3.93	0.75	มาก	4.83	0.38	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติ ในการดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ ให้คงสภาพการใช้งานเสมอ	4.02	0.68	มาก	4.76	0.45	มากที่สุด
7. โรงเรียนมีการทำแผนการจำหน่าย วัสดุ อุปกรณ์ เป็นไปตาม ระเบียบ ที่กำหนดไว้	3.97	0.76	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด
8. โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	4.1	0.76	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด
9. โรงเรียนมีการนำผลการประเมิน การใช้เพื่อวางแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในครั้งต่อไป	3.96	0.75	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	สภาพปัจจุบัน (ที่เป็นจริง)			สภาพที่พึงประสงค์ (อยากให้เป็น)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
10. โรงเรียนมีการส่งบุคลากรเข้ารับ การอบรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ เกี่ยวกับงานวัสดุอยู่เสมอ	3.92	0.70	มาก	4.68	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.02	0.76	มาก	4.82	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ลำดับแรกมีค่าเฉลี่ยเท่ากันสามรายการ ได้แก่ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดหาการใช้ เก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.84) โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ตามความต้องการของบุคลากร ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.83) และโรงเรียนมีการประเมินผลการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.76) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.72) และ โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ให้คงสภาพการใช้งานเสมอ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.68) ส่วนสภาพปัจจุบันการบริหารวัสดุ อุปกรณ์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับงานพัสดุอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.70)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียนดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.97$, S.D. = 0.18) รองลงมามีค่าเฉลี่ยเท่ากันสองรายการ คือ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดหา การใช้ เก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.88$,

S.D. = 0.33) โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X}$ = 4.88, S.D. = 0.33) และโรงเรียนมีการทำแผนการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ ($\bar{X}$ = 4.86, S.D. = 0.35) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารวัสดุ อุปกรณ์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับงานพัสดุอยู่เสมอ ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.49)

4. การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ตามตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	สภาพปัจจุบัน (ที่เป็นจริง)			สภาพที่พึงประสงค์ (อยากให้เป็น)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการสำรวจปัญหาในการวางแผนการบริหารด้านอาคารสถานที่ เพื่อการบริหารสถานศึกษา	4.09	0.66	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการวางแผน วิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการใช้อาคารสถานที่	4.02	0.59	มาก	4.78	0.41	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการจัดสรรการใช้งานอาคารสถานที่ต่าง ๆ ตามความต้องการและความจำเป็น	4.14	0.76	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการกำหนดพื้นที่อาคารสถานที่สอดคล้องกับกิจกรรม	4.08	0.73	มาก	4.87	0.34	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	สภาพปัจจุบัน (ที่เป็นจริง)			สภาพที่พึงประสงค์ (อยากให้เป็น)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. โรงเรียนมีการดูแลรักษาและบำรุง ตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้ งานของสถานศึกษาเพื่อความ ปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากร ในสถานศึกษา	3.99	0.75	มาก	4.93	0.25	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีการดูแล รักษา อาคาร สถานที่ให้อยู่ในสภาพเหมาะสม กับการใช้งาน	3.89	0.72	มาก	4.79	3.89	มากที่สุด
7. โรงเรียนมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความ ปลอดภัยจากการใช้อาคารสถานที่	3.92	0.77	มาก	4.78	0.59	มากที่สุด
8. โรงเรียนมีการระดมทรัพยากรเพื่อการ ปรับปรุงซ่อมแซม และพัฒนาอาคาร สถานที่อยู่เสมอ	3.90	0.73	มาก	4.59	0.52	มากที่สุด
9. โรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.90	0.71	มาก	4.63	0.55	มากที่สุด
10. โรงเรียนมีการนำผลการประเมิน มาใช้เพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่	3.95	0.67	มาก	4.68	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	3.99	0.71	มาก	4.77	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณา เป็นรายการอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียน มีการจัดสรรการใช้งานอาคารสถานที่ต่าง ๆ ตามความต้องการและความจำเป็น ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.76)

รองลงมา คือ โรงเรียนมีการสำรวจปัญหาในการวางแผนการบริหารด้านอาคารสถานที่เพื่อการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.66) และโรงเรียนมีการกำหนดพื้นที่อาคาร สถานที่สอดคล้องกับกิจกรรม ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.73) ส่วนสภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดูแล รักษา อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพเหมาะสมกับการใช้งาน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.72)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ โรงเรียนมีการดูแลรักษาและบำรุง ตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้งานของสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดพื้นที่อาคาร สถานที่สอดคล้องกับกิจกรรม ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.34) ส่วนลำดับที่สามที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ โรงเรียนมีการจัดสรร การใช้งานอาคารสถานที่ต่าง ๆ ตามความต้องการและความจำเป็น ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.37) และโรงเรียนมีการสำรวจปัญหาในการวางแผน การบริหารด้านอาคารสถานที่เพื่อการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.37) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุงซ่อมแซม และพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.52)

3. ผลการศึกษาดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวมตามตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในภาพรวม

(n = 92)

องค์ประกอบการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
	D	I		
1. การบริหารทรัพยากรบุคคล	4.05	4.85	0.198	3

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

(n = 92)

องค์ประกอบการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
	D	I		
2. การบริหารทรัพยากรการเงิน/ งบประมาณ	3.98	4.83	0.212	1
3. การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	4.02	4.82	0.201	2
4. การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	3.99	4.77	0.197	4
เฉลี่ยรวม	4.01	4.82	0.202	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นแนวการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตามองค์ประกอบ 4 ด้าน โดยรวมเท่ากับ 0.202 ($PNI_{modified} = 0.202$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านโดยเรียงจากค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ($PNI_{modified} = 0.212$) รองลงมา การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ($PNI_{modified} = 0.201$) การบริหารทรัพยากรบุคคล ($PNI_{modified} = 0.198$) และการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ($PNI_{modified} = 0.197$) ตามลำดับ

ผลการศึกษาดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำแนกเป็นรายด้าน มีดังนี้

3.1 ผลการศึกษาดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรบุคคล ตามตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรบุคคล

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรบุคคล	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
	D	I		
1. โรงเรียนมีการวางแผนการสำรวจปัญหา ความต้องการอัตรากำลังตามความต้องการ ของชุมชน สถานศึกษา ตามความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสม	4.09	4.86	0.188	5
2. โรงเรียนมีการประสานงานกับเขตพื้นที่ การศึกษาเพื่อสรรหา คัดเลือก บุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถ ในสาขาวิชา ที่ขาดแคลนตามความต้องการของ สถานศึกษา	4.05	4.79	0.183	8
3. โรงเรียนมีการส่งครูเข้ารับการอบรม จัดการอบรม และกิจกรรมศึกษาดูงาน นอกสถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ	4.15	4.87	0.173	9
4. โรงเรียนมีการมอบหมายให้ครูได้ ปฏิบัติงานตามความถนัด ความต้องการ และความรู้ความสามารถ	4.09	4.85	0.186	7
5. โรงเรียนมีการประเมินผลงาน นิเทศและ การปฏิบัติหน้าที่ของครู ตลอดทุกภาค/ ปีการศึกษา	4.12	4.83	0.172	10
6. โรงเรียนมีการปฐมนิเทศครูที่ได้รับ การบรรจุแต่งตั้งใหม่ให้ได้รับทราบถึง นโยบายแนวทางปฏิบัติงาน	3.89	4.85	0.247	1

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรบุคคล	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
	D	I		
7. โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้เต็มที่	4	4.88	0.220	3
8. โรงเรียนมีการให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้แก่ครู	4.11	4.88	0.187	6
9. โรงเรียนมีการมอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	3.97	4.88	0.229	2
10. โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบด้านวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากรในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน	4.07	4.86	0.194	4
เฉลี่ยรวม	4.05	4.86	0.198	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยดัชนีเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.198 ($PNI_{modified} = 0.198$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการโดยเรียงค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ โรงเรียนมีการปฐมนิเทศครูที่ได้รับ การบรรจุแต่งตั้งใหม่ให้ได้รับทราบถึงนโยบายแนวทางปฏิบัติงาน ($PNI_{modified} = 0.247$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการมอบหมายงาน โดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ($PNI_{modified} = 0.299$) โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้เต็มที่ ($PNI_{modified} = 0.220$) โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบด้านวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากรในการ ปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ($PNI_{modified} = 0.194$) โรงเรียนมีการวางแผนการสำรวจปัญหาความต้องการ อัตรากำลังตามความต้องการของชุมชน สถานศึกษา ตามความรู้ความสามารถและความเหมาะสม ($PNI_{modified} = 0.188$) โรงเรียนมีการให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้แก่ครู ($PNI_{modified} = 0.187$) โรงเรียนมีการมอบหมายให้ครู ได้ปฏิบัติงานตามความถนัด ความต้องการ และความรู้ความสามารถ ($PNI_{modified} = 0.186$) โรงเรียนมีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสรรหา คัดเลือก บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ในสาขาวิชาที่ขาดแคลนตามความต้องการของ

สถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.183$) โรงเรียนมีการส่งครูเข้ารับการอบรม จัดการอบรม และกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ($PNI_{\text{modified}} = 0.173$) และโรงเรียนมีการประเมินผลงาน นิเทศและการปฏิบัติหน้าที่ของครูตลอดทุกภาค/ปีการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.172$) ตามลำดับ

เมื่อเทียบกับดัชนีค่าเฉลี่ยแต่ละรายการ (PNI_{modified}) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับดัชนีค่าเฉลี่ยรวมการบริหารทรัพยากรบุคคล ($PNI_{\text{modified}} = 0.198$) แล้วสามารถจัดได้ว่าลำดับที่ 1 – 3 เป็นรายการที่จำเป็นต้องปรับปรุง

3.2 ผลการศึกษาดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ตามตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI_{modified}	ลำดับ
	D	I		
1. โรงเรียนมีการประชุมวางแผนและเสนอของบประมาณโดยจัดทำเป็นโครงการต่าง ๆ ทุกภาคปีการศึกษา	4.03	4.79	0.189	5
2. โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการบริหารงานด้านงบประมาณอย่างต่อเนื่อง	4.02	4.77	0.187	7
3. โรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างประหยัด คุ่มค่า โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้	4.02	4.73	0.177	10
4. โรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ทุกภาคปีการศึกษา	4.02	4.89	0.216	4

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
	D	I		
5. โรงเรียนมีการแจ้งให้ครูได้รับทราบ ในการใช้จ่ายงบประมาณ	3.79	4.88	0.288	1
6. โรงเรียนมีการสรรหางบประมาณ เพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษา จากชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน	3.86	4.86	0.259	2
7. โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลแหล่ง งบประมาณจากภายใน และภายนอก ชุมชน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.88	4.86	0.253	3
8. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณ	4.13	4.89	0.184	9
9. โรงเรียนมีการนำผลการประเมินการใช้ จ่ายงบประมาณ มาวิเคราะห์ปรับแผน การใช้จ่ายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์	3.97	4.71	0.186	8
10. โรงเรียนมีการควบคุมการใช้จ่าย งบประมาณอย่างเป็นระบบ	4.10	4.87	0.188	6
เฉลี่ยรวม	3.98	4.83	0.212	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ โดยดัชนีเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.212 ($PNI_{modified} = 0.212$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ โดยเรียงค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ โรงเรียนมีการแจ้งให้ครูได้รับทราบในการใช้จ่ายงบประมาณ ($PNI_{modified} = 0.288$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการสรรหางบประมาณ เพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาจากชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นและเอกชน ($PNI_{\text{modified}} = 0.259$) โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลแหล่งงบประมาณจากภายในและภายนอกชุมชนที่สามารถให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ($PNI_{\text{modified}} = 0.253$) โรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ทุกภาคปีการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.216$) โรงเรียนมีการประชุมวางแผนและเสนอของงบประมาณโดยจัดทำเป็นโครงการต่าง ๆ ทุกภาคปีการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.189$) โรงเรียนมีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ ($PNI_{\text{modified}} = 0.188$) โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการบริหารงานด้านงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.187$) โรงเรียนมีการนำผลการประเมินการใช้จ่ายงบประมาณ มาวิเคราะห์ปรับแผนการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.186$) โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ($PNI_{\text{modified}} = 0.184$) และโรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างประหยัด คุ่มค่า โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.177$) ตามลำดับ

เมื่อเทียบกับดัชนีค่าเฉลี่ยแต่ละรายการ (PNI_{modified}) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับดัชนีค่าเฉลี่ยรวมการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ($PNI_{\text{modified}} = 0.198$) แล้วสามารถจัดได้ว่าลำดับที่ 1 – 4 เป็นรายการที่จำเป็นต้องปรับปรุง

3.3 ผลการศึกษาดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารวัสดุ อุปกรณ์ ตามตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ดัชนีการจัดลำดับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์

(n = 144)

การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI_{modified}	ลำดับ
	D	I		
1. โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ตามความต้องการของบุคลากร	4.1	4.82	0.176	10

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

(n = 144)

การบริหารวัสดุ อุปกรณ์	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
	D	I		
2. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและ ความขาดแคลนตามความจำเป็น ของสถานศึกษา	4.09	4.84	0.183	9
3. โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากร ได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดหา การใช้ เก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงาน	4.1	4.88	0.190	6
4. โรงเรียนดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ ตามความต้องการและความขาดแคลน ตามความจำเป็นของสถานศึกษา	4.01	4.97	0.239	1
5. โรงเรียนมีการลงทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	3.93	4.83	0.229	2
6. โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการ ดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ให้คงสภาพ การใช้งานเสมอ	4.02	4.76	0.184	8
7. โรงเรียนมีการทำแผนการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ เป็นไปตาม ระเบียบที่กำหนดไว้	3.97	4.86	0.224	3
8. โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้วัสดุ อุปกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	4.1	4.88	0.190	7
9. โรงเรียนมีการนำผลการประเมินการใช้ เพื่อวางแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในครั้งต่อไป	3.96	4.73	0.194	4

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

(n = 144)

การบริหารวัสดุ อุปกรณ์	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
	D	I		
2. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและ ความขาดแคลนตามความจำเป็น ของสถานศึกษา	4.09	4.84	0.183	9
3. โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากร ได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดหา การใช้ เก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงาน	4.1	4.88	0.190	6
4. โรงเรียนดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ตามความต้องการและความขาดแคลน ตามความจำเป็นของสถานศึกษา	4.01	4.97	0.239	1
5. โรงเรียนมีการลงทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	3.93	4.83	0.229	2
6. โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการ ดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ให้คงสภาพ การใช้งานเสมอ	4.02	4.76	0.184	8
7. โรงเรียนมีการทำแผนการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ เป็นไปตาม ระเบียบที่กำหนดไว้	3.97	4.86	0.224	3
8. โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้วัสดุ อุปกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	4.1	4.88	0.190	7
9. โรงเรียนมีการนำผลการประเมินการใช้ เพื่อวางแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในครั้งต่อไป	3.96	4.73	0.194	4

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

(n = 144)

การบริหารวัสดุ อุปกรณ์	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
	D	I		
10. โรงเรียนมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับงานวัสดุอยู่เสมอ	3.92	4.68	0.194	5
เฉลี่ยรวม	4.03	4.84	0.201	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ โดยดัชนีเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.201 ($PNI_{modified} = 0.201$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ โดยเรียงค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ โรงเรียนดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา ($PNI_{modified} = 0.239$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการลงทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ($PNI_{modified} = 0.229$) โรงเรียนมีการทำแผนการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ ($PNI_{modified} = 0.224$) โรงเรียนมีการนำผลการประเมินการใช้ เพื่อวางแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหา วัสดุ อุปกรณ์ในครั้งต่อไป ($PNI_{modified} = 0.194$) โรงเรียนมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพเกี่ยวกับงานวัสดุอยู่เสมอ ($PNI_{modified} = 0.194$) โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากร ได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดการใช้ เก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงาน ($PNI_{modified} = 0.190$) โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ($PNI_{modified} = 0.190$) โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ให้ คงสภาพการใช้งานเสมอ ($PNI_{modified} = 0.184$) โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ตาม ความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา ($PNI_{modified} = 0.183$) และ โรงเรียน มีการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ตามความต้องการของบุคลากร ($PNI_{modified} = 0.176$) ตามลำดับ

เมื่อเทียบกับดัชนีค่าเฉลี่ยแต่ละรายการ ($PNI_{modified}$) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ ดัชนีค่าเฉลี่ยรวมการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ($PNI_{modified} = 0.201$) แล้วสามารถจัดได้ว่า ลำดับที่ 1 – 3 เป็นรายการที่จำเป็นต้องปรับปรุง

3.4 ผลการศึกษาดัชนีการจัดลำดับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ตามตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
	D	I		
1. โรงเรียนมีการสำรวจปัญหาในการวางแผน การบริหารด้านอาคารสถานที่ เพื่อการบริหารสถานศึกษา	4.09	4.84	0.183	8
2. โรงเรียนมีการวางแผน วิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการใช้อาคารสถานที่	4.02	4.78	0.189	5
3. โรงเรียนมีการจัดสรร การใช้งานอาคารสถานที่ต่าง ๆ ตามความต้องการและความจำเป็น	4.14	4.84	0.169	10
4. โรงเรียนมีการกำหนดพื้นที่อาคารสถานที่ สอดคล้องกับกิจกรรม	4.08	4.87	0.194	4
5. โรงเรียนมีการดูแลรักษาและบำรุงตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้งานของสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา	3.99	4.93	0.236	1
6. โรงเรียนมีการดูแล รักษา อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพเหมาะสมกับการใช้งาน	3.89	4.79	0.231	2
7. โรงเรียนมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยจากการใช้อาคารสถานที่	3.92	4.78	0.219	3

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

(n = 92)

การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่พึง ประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
	D	I		
8. โรงเรียนมีการระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุงซ่อมแซม และพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ	3.90	4.59	0.177	9
9. โรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.90	4.63	0.187	6
10. โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาใช้ เพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่	3.95	4.68	0.185	7
เฉลี่ยรวม	3.99	4.77	0.197	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ โดยดัชนีเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.197 ($PNI_{modified} = 0.197$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ โดยเรียงค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ โรงเรียนมีการดูแลรักษา และบำรุง ตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้งานของสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษา ($PNI_{modified} = 0.236$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดูแล รักษา อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพเหมาะสมกับการใช้งาน ($PNI_{modified} = 0.231$) โรงเรียนมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยจากการใช้อาคารสถานที่ ($PNI_{modified} = 0.219$) โรงเรียนมีการกำหนดพื้นที่อาคารสถานที่สอดคล้องกับกิจกรรม ($PNI_{modified} = 0.194$) โรงเรียนมีการวางแผน วิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการใช้อาคารสถานที่ ($PNI_{modified} = 0.189$) โรงเรียนมีการกำกับ ติดตามและ ประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($PNI_{modified} = 0.187$) โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาใช้เพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่ ($PNI_{modified} = 0.185$) โรงเรียนมีการสำรวจปัญหา ในการวางแผน การบริหารด้านอาคารสถานที่เพื่อการบริหารสถานศึกษา ($PNI_{modified} = 0.183$) โรงเรียนมีการระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุงซ่อมแซม และพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ

($PNI_{\text{modified}} = 0.177$) และโรงเรียนมีการจัดสรรการใช้งานอาคารสถานที่ต่าง ๆ ตามความต้องการ และความจำเป็น ($PNI_{\text{modified}} = 0.169$) ตามลำดับ

เมื่อเทียบกับดัชนีค่าเฉลี่ยแต่ละรายการ (PNI_{modified}) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ ดัชนีค่าเฉลี่ยรวมการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ($PNI_{\text{modified}} = 0.197$) แล้วสามารถจัดได้ว่า ลำดับที่ 1 – 3 เป็นรายการที่จำเป็นต้องปรับปรุง

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้นำ ผลการศึกษาดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นที่ต้องปรับปรุงขององค์ประกอบแต่ละด้าน มาสร้างแนวคำถามสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 9 คน จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยทำการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 25 – 30 เมษายน พ.ศ. 2568 ณ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และ โรงเรียน องค์การบริหารส่วนจังหวัดบ้านจองคำ ตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 2 คน
2. ผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 2 คน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต้นแบบด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา จำนวน 1 คน
4. ศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน
5. ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายงาน ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคลากร จำนวน 3 คน

ผู้ศึกษาได้ทำการสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตามตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
การบริหารทรัพยากรบุคคล 1. โรงเรียนควรจัดการปฐมนิเทศครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่ให้ได้รับทราบถึงนโยบายและแนวทางปฏิบัติงาน	1.1 โรงเรียนควรจัดการปฐมนิเทศอย่างเป็นระบบ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ส่วน ๆ เช่น ภาพรวมของนโยบายโรงเรียน วัฒนธรรมองค์กร แนวทางปฏิบัติงาน และการบริหารจัดการภายใน 1.2 โรงเรียนควรเชิญผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์มาให้ข้อมูล แร่ประสบการณ์ และตอบข้อสงสัย เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ 1.3 โรงเรียนควรจัดทำคู่มือหรือเอกสารสรุปนโยบายและแนวทางปฏิบัติให้ครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่ สามารถศึกษาเพิ่มเติมภายหลัง
2. โรงเรียนมีการมอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	2.1 โรงเรียนควรจัดทำคำสั่งมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ระบุหน้าที่ ความรับผิดชอบ และขอบเขตของงานให้ชัดเจน 2.2 โรงเรียนควรจัดทำแผนผังการมอบหมายงาน หรือ Job Description เพื่อให้ครูทุกคนเข้าใจตรงกัน 2.3 โรงเรียนควรมีการกำหนดระยะเวลาการส่งงาน และรูปแบบรายงานผล เพื่อให้สามารถติดตามและประเมินความก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
3. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้แสดง ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้เต็มที่	3.1 โรงเรียนควรมีการจัดประชุมประจำเดือน โดยมีวาระการเปิดโอกาสให้ครูเสนอแนวคิด ปัญหา และข้อเสนอแนะ 3.2 โรงเรียนควรมีช่องทางที่หลากหลายในการ เสนอความคิดเห็น เช่น แบบสอบถาม กล่องรับฟังความคิดเห็น
การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ 1. โรงเรียนมีการแจ้งให้ครูได้รับทราบ การใช้จ่ายงบประมาณ	1.1 โรงเรียนควรจัดประชุมคณะครูเป็นประจำ เพื่อรายงานการใช้งบประมาณในแต่ละ ไตรมาสหรือปีการศึกษา 1.2 โรงเรียนควรจัดทำสรุปรายงานการใช้จ่าย ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เช่น แผนภูมิ สไลด์ หรือ Infographic และเผยแพร่ในที่ประชุม หรือผ่านช่องทางออนไลน์ภายในโรงเรียน 1.3 โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูสามารถ สอบถาม แสดงความคิดเห็น หรือเสนอแนะ
2. โรงเรียนมีการสรรหางบประมาณ เพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษา จากชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน	2.1 โรงเรียนควรจัดกิจกรรมร่วมกันกับองค์กร ภายนอก เพื่อสร้างความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง 2.2 โรงเรียนควรทำข้อตกลงความร่วมมืออย่าง ชัดเจน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ 2.3 โรงเรียนควรรนำผลข้อตกลงความร่วมมือ มาเผยแพร่ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและ เป็นแรงจูงใจให้องค์กรอื่น ๆ เข้ามาร่วม สนับสนุน

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
3. โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลแหล่ง งบประมาณจากภายในและภายนอกชุมชน อย่างไรที่สามารถให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.1 โรงเรียนควรจัดทำฐานข้อมูลงบประมาณ แยกตามแหล่งที่มา เช่น งบประมาณจากรัฐ องค์กรท้องถิ่น การบริจาค รายได้สถานศึกษา 3.2 โรงเรียนควรจัดทำรายงานเปรียบเทียบการใช้ งบประมาณกับผลลัพธ์ที่ได้รับ เพื่อใช้ ประกอบการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
4. โรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไป ตามวัตถุประสงค์ทุกภาคปีการศึกษา	4.1 โรงเรียนควรจัดทำแผนการใช้จ่าย งบประมาณที่ระบุเป้าหมาย ระยะเวลา และตัวชี้วัดผลสำเร็จอย่างชัดเจน 4.2 โรงเรียนควรมีการตรวจสอบเอกสาร การเบิกจ่ายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของโครงการและแผนงานที่เสนอไว้ 4.3 โรงเรียนควรรายงานผลการติดตาม ประจำปีเดือน/ไตรมาส พร้อมวิเคราะห์ ปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข
การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ 1. โรงเรียนควรดำเนินการจัดหาวัสดุ และอุปกรณ์ตามความต้องการและ ความขาดแคลนตามความจำเป็น ของสถานศึกษา	1.1 โรงเรียนควรสำรวจและรวบรวมข้อมูล ความต้องการพัสดุและอุปกรณ์จาก แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และฝ่ายงาน ที่เกี่ยวข้อง 1.2 โรงเรียนควรจัดลำดับความสำคัญของ สิ่งที่จะต้องจัดหาตามความจำเป็นเร่งด่วน และ ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
2. โรงเรียนมีการลงทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	2.1 โรงเรียนควรจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์และวัสดุ อย่างเป็นระบบ แยกประเภทอย่างชัดเจน เช่น อุปกรณ์การเรียน ครุภัณฑ์สำนักงาน เครื่องมือกีฬา 2.2 โรงเรียนควรใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือ ระบบออนไลน์ในการบันทึกข้อมูลเพื่อความ สะดวกรวดเร็ว และลดความผิดพลาด 2.3 โรงเรียนควรทำการตรวจสอบและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ ข้อมูลเป็นปัจจุบันเสมอ
3. โรงเรียนมีแผนการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้	3.1 โรงเรียนควรสำรวจและจัดทำบัญชีรายการ วัสดุ อุปกรณ์ที่ชำรุด เสื่อมสภาพ หรือ หมดอายุการใช้งาน 3.2 โรงเรียนควรบันทึกรายละเอียดการจำหน่าย หรือทำลายวัสดุอย่างเป็นทางการ และ นำรายได้ที่ได้จากการจำหน่ายส่งคืนคลัง ตามระเบียบ
การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ 1. โรงเรียนมีการดูแล บำรุง และตรวจสอบ ความปลอดภัยในการใช้งานของ สถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยของ นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา	1.1 โรงเรียนควรกำหนดให้มีการตรวจสอบสภาพ อาคาร พื้นที่สาธารณะ สนามกีฬา ระบบไฟฟ้า อุปกรณ์ดับเพลิง และทางหนีไฟ อย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง หรือทุกครั้งที่มีเหตุจำเป็น หากมีความเสียหายควรซ่อมแซมเพื่อความ ปลอดภัยของผู้ใช้อาคารสถานที่

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
	1.2 โรงเรียนควรติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัย เช่น กล้องวงจรปิด (CCTV) และไฟส่องสว่าง ในจุดเสี่ยงต่าง ๆ 1.3 โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมให้ครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น อัคคีภัย แผ่นดินไหว หรือเหตุร้ายอื่น ๆ
2. โรงเรียนมีการดูแลรักษาอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการใช้งาน	2.1 โรงเรียนควรตรวจสอบสภาพห้องเรียน ห้องน้ำ สนามเด็กเล่น โรงอาหาร และพื้นที่อื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สะอาดปลอดภัย และใช้งานได้ดี 2.2 โรงเรียนควรวางระบบการดูแลต้นไม้สวนหย่อม และภูมิทัศน์ภายในโรงเรียน เพื่อให้บรรยากาศร่มรื่นและส่งเสริมการเรียนรู้
3. โรงเรียนมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยจากการใช้อาคารสถานที่	3.1 โรงเรียนควรมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น ตำรวจ เพื่อขอความช่วยเหลือ และเสริมการดูแลรักษาความปลอดภัยในกรณีจำเป็น 3.2 โรงเรียนควรวางระบบการแจ้งเตือนและรายงานเหตุผิดปกติ เช่น การติดตั้งสัญญาณกันขโมย หรือการใช้แอปพลิเคชันรายงานเหตุฉุกเฉิน

จากตารางที่ 4.13 ผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสรุปประมวลผล แล้วนำมาเสนอแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็น และการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 คน และกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน การศึกษาเป็นแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 3 ชนิด ได้แก่ แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็น สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะการศึกษา ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ลำดับแรกคือ ด้านที่ 1 การบริหารทรัพยากรบุคคล รองลงมา คือ การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ และการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ตามลำดับ

สำหรับสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวม

อยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ลำดับแรกสุด คือ การบริหารทรัพยากรบุคคล รองลงมา คือ การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ตามลำดับ

สำหรับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในภาพรวมตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน เมื่อพิจารณาแต่ละด้านโดยเรียงจากค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ รองลงมา คือ การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ การบริหารทรัพยากรบุคคล และการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเรียงตามลำดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็น การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย มีดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียนมีการส่งครูเข้ารับการอบรม จัดการอบรม และกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ รองลงมา คือ โรงเรียนมีการประเมินผลงาน นิเทศและการปฏิบัติหน้าที่ของครูตลอดทุกภาค/ปีการศึกษา และโรงเรียนมีการให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้แก่ครู ส่วนสภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการปฐมนิเทศครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่ให้ได้รับทราบถึงนโยบายแนวทางปฏิบัติงาน

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ลำดับแรกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับสามรายการ ได้แก่ โรงเรียนมีการมอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้เต็มที่ และโรงเรียนมีการให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้แก่ครู รองลงมา คือ โรงเรียนมีการส่งครูเข้ารับการอบรม จัดการอบรม และกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ลำดับที่สามที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับสองรายการ คือ โรงเรียนมีการวางแผนการสำรวจปัญหาความต้องการ อัตรากำลังตามความต้องการของชุมชน สถานศึกษา ตามความรู้ความสามารถและความเหมาะสม

และโรงเรียนมีการกำหนดระเบียบด้านวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากรในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อสรรหา คัดเลือก บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ขาดแคลนตามความต้องการของสถานศึกษา

สำหรับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรบุคคล เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ โดยเรียงค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียนมีการปฐมนิเทศครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่ให้ได้รับทราบถึงนโยบายแนวทางปฏิบัติงาน รองลงมา โรงเรียนมีการมอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และโรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้เต็มที่

เมื่อเทียบดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นแต่ละรายการที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมการบริหารทรัพยากรบุคคล สามารถจัดได้ว่า มีรายการที่จำเป็นต้องปรับปรุง จำนวน 3 รายการ ได้แก่ โรงเรียนมีการปฐมนิเทศครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่ให้ได้รับทราบถึงนโยบายแนวทางปฏิบัติงาน รองลงมา คือ โรงเรียนมีการมอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และโรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้เต็มที่

1.2 สภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมาคือ โรงเรียนมีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ และโรงเรียนมีการประชุมวางแผนและเสนอของบประมาณ โดยจัดทำเป็นโครงการต่าง ๆ ทุกภาคปีการศึกษา ส่วนสภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการแจ้งให้ครูได้รับทราบในการใช้จ่ายงบประมาณ

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับ ลำดับแรกมีสองรายการที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ได้แก่ โรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ทุกภาคปีการศึกษา และโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมา คือ โรงเรียนมีการแจ้งให้ครูได้รับทราบในการใช้จ่ายงบประมาณ และโรงเรียนมีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คือ โรงเรียนมีการนำผลการประเมินการใช้จ่ายงบประมาณ มาวิเคราะห์ปรับแผนการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์

สำหรับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ เมื่อพิจารณาแต่ละรายการโดยเรียงค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียนมีการแจ้งให้ครูได้รับทราบในการใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมา คือ โรงเรียนมีการสรรหางบประมาณเพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาจากชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน และ โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลแหล่งงบประมาณจากภายใน และภายนอกชุมชนที่สามารถให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

เมื่อเทียบดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นแต่ละรายการที่มีค่ามากกว่า หรือเท่ากับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณสามารถจัดได้ว่ามีรายการที่จำเป็นต้องปรับปรุง จำนวน 4 รายการ ได้แก่ โรงเรียนมีการแจ้งให้ครูได้รับทราบในการใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมา คือ โรงเรียนมีการสรรหางบประมาณเพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาจากชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลแหล่งงบประมาณจากภายใน และภายนอกชุมชนที่สามารถให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ และ โรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ทุกภาคปีการศึกษา

1.3 สภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ลำดับแรกมีค่าเฉลี่ยเท่ากันสามรายการ ได้แก่ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดหา การใช้ เก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงาน โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ตามความต้องการของบุคลากร และ โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้ วัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา และ โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ให้คงสภาพการใช้งานเสมอ ส่วนสภาพปัจจุบันการบริหารวัสดุ อุปกรณ์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับงานพัสดุอยู่เสมอ

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียนดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความ

ต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา รองลงมา มีสองรายการที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดหา การใช้ เก็บรักษา วัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงาน โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และโรงเรียนมีการทำแผนการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารวัสดุ อุปกรณ์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับงานพัสดุอยู่เสมอ

สำหรับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ เมื่อพิจารณาแต่ละรายการโดยเรียงค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียนดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา รองลงมา คือ โรงเรียนมีการลงทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน และโรงเรียนมีการทำแผนการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้

เมื่อเทียบดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นแต่ละรายการที่มีค่ามากกว่า หรือเท่ากับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ สามารถจัดได้ว่ามีรายการที่จำเป็นต้องปรับปรุง จำนวน 3 รายการ ได้แก่ โรงเรียนดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา รองลงมา คือ โรงเรียนมีการลงทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน และโรงเรียนมีการทำแผนการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้

1.4 สภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดสรรการใช้งานอาคารสถานที่ต่าง ๆ ตามความต้องการและความจำเป็น รองลงมา คือ โรงเรียนมีการสำรวจปัญหาในการวางแผนการบริหารด้านอาคารสถานที่ เพื่อการบริหารสถานศึกษา และโรงเรียนมีการกำหนดพื้นที่อาคาร สถานที่สอดคล้องกับกิจกรรม ส่วนสภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดูแลรักษา อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพเหมาะสมกับการใช้งาน

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ โรงเรียนมีการดูแลรักษาและบำรุง ตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้งานของสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดพื้นที่อาคารสถานที่สอดคล้องกับกิจกรรม ส่วนลำดับที่สาม

มีสองรายการที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ โรงเรียนมีการจัดสรรการใช้งานอาคารสถานที่ต่าง ๆ ตามความต้องการและความจำเป็น และโรงเรียนมีการสำรวจปัญหาในการวางแผน การบริหารด้านอาคารสถานที่เพื่อการบริหารสถานศึกษา ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุงซ่อมแซม และพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ

สำหรับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ โดยเรียงค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ โรงเรียนมีการดูแลรักษาและบำรุง ตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้งานของสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดูแล รักษา อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพเหมาะสมกับการใช้งาน และโรงเรียนมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยจากการใช้อาคารสถานที่

เมื่อเทียบดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นแต่ละรายการที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ สามารถจัดได้ว่ามีรายการที่จำเป็นต้องปรับปรุง จำนวน 3 รายการ ได้แก่ โรงเรียนมีการดูแลรักษาและบำรุง ตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้งานของสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดูแล รักษา อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพเหมาะสมกับการใช้งาน และโรงเรียนมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยจากการใช้อาคารสถานที่

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แต่ละด้านควรดำเนินการ ดังนี้

2.1 การบริหารทรัพยากรบุคคล โรงเรียนควรจัดการปฐมนิเทศอย่างเป็นระบบ จัดทำคู่มือหรือเอกสารสรุปนโยบายและแนวทางปฏิบัติงาน พร้อมทั้งทำคำสั่งมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร รวมถึงการเปิดโอกาสให้ครูเสนอแนวคิด ปัญหา และข้อเสนอแนะ

2.2 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ โรงเรียนควรจัดประชุมรายงานการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละไตรมาส มีการจัดทำรายงานเปรียบเทียบการใช้งบประมาณกับผลลัพธ์ที่ได้รับ เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้จ่าย รวมถึงการทำข้อตกลงความร่วมมือกับองค์กรภายนอกอย่างชัดเจน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

2.3 การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ โรงเรียนควรสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการวัสดุและอุปกรณ์ และจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะต้องจัดหาตามความจำเป็นเร่งด่วน

มีการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์และวัสดุอย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน รวมถึงการจัดทำบัญชีรายการวัสดุ อุปกรณ์ที่ชำรุด

2.4 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ โรงเรียนควรกำหนดให้มีการตรวจสอบสภาพอาคาร สถานที่ พร้อมทั้งจัดฝึกอบรมให้ครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัย

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาโดยรวมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและกรอบแนวคิดในการศึกษา ผู้ศึกษามีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูตระหนักถึงปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา จึงมีการวางแผนใช้ทรัพยากรอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา รวมถึงช่วยสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาดา บรรณกิจ (2563) ที่ได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจภา เบญจธรรมธร (2560) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร ศรีกุศล และชุติมา พรหมสุข (2564) ที่ได้ศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเปรมทิพย์ อินทองคำ (2562) ที่ได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผล

ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ ยังพบว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความมุ่งหวังให้การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีดา ถิ่นถึง (2558) ที่ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑารัตน์ เรณูมาน (2565) ที่ได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์

2. ผลการศึกษาดังนี้การจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยเรียงจากค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ มีความต้องการจำเป็นที่ต้องปรับปรุงมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่ห่างไกลหรือด้อยโอกาสได้มีสิทธิ์เข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ การดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำเป็นต้องพึ่งพาทรัพยากรหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ซึ่งนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม รวมถึงการดูแลคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยชนะ ราชไชย (2564) ที่ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ความต้องการจำเป็นในภาพรวมด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ

3. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

3.1 การบริหารทรัพยากรบุคคล โรงเรียนควรจัดการปฐมนิเทศอย่างเป็นระบบ โดยมีการจัดทำคู่มือหรือเอกสารสรุปนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้ครูสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้เองเมื่อจำเป็น รวมถึงควรมีการออกคำสั่งมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ระบุหน้าที่ความรับผิดชอบ และขอบเขตของงานอย่างชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาการส่งงานและรูปแบบรายงานผลอย่างชัดเจน เพื่อสามารถติดตามและประเมินความก้าวหน้าในการทำงานได้อย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ครูได้เสนอแนวคิด ปัญหา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้ครูทุกคนมีโอกาสสื่อสารและมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของเดือนใจ คล้ายแก้ว (2560) ที่ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในจังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ซึ่งได้เสนอไว้ว่า ควรประชุมบุคลากรเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจกำหนดและมอบหมายภารกิจความรับผิดชอบให้ชัดเจน รวมถึงกำกับติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลภา เถระวรรณ (2562) ที่ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งได้เสนอไว้ว่า การบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคล ทั้งในเรื่องของการปฐมนิเทศ การกำหนดนโยบาย การมอบหมายงาน และการประเมินและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุพงศ์ หล้าเหล็ก (2564) ที่ได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ซึ่งได้เสนอไว้ว่า สถานศึกษามีการใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและเปิดเผยได้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

3.2 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ โรงเรียนควรจัดประชุมคณะครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรายงานการใช้งบประมาณในแต่ละไตรมาสหรือปีการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการสอบถาม แสดงความคิดเห็น หรือเสนอแนะแนวทางการใช้งบประมาณ เพื่อให้การใช้จ่ายสะท้อนถึงความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน รวมถึงจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่มีเป้าหมาย ระยะเวลา และตัวชี้วัดผลสำเร็จที่ชัดเจน พร้อมทั้งตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายงบประมาณ อีกทั้งโรงเรียนควรทำข้อตกลงความร่วมมือที่ชัดเจนเพื่อขอรับการสนับสนุน

งบประมาณจากองค์กรภายนอก และเผยแพร่ผลของข้อตกลงนี้ เพื่อช่วยสร้างความเชื่อมั่นและเป็นแรงจูงใจให้องค์กรอื่น ๆ เข้ามาร่วมสนับสนุน สอดคล้องกับงานวิจัยของกณวรรณ ลาชุมเหล็ก (2564) ที่ได้ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ซึ่งได้เสนอไว้ว่า สถานศึกษาต้องให้บุคลากรมีส่วนรับทราบในการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณประจำปี เพื่อให้รับทราบถึงรายละเอียดในการจ่ายงบประมาณ การเก็บรักษาเงิน และการจัดทำเอกสารต่าง ๆ และสถานศึกษาต้องให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายงบประมาณตามความประสงค์ในแต่ละฝ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของเทอดคนรินทร์ อุปลี (2556) ที่ได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา จันทบุรี เขต 2 ซึ่งได้เสนอไว้ว่า สถานศึกษามีการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี และมีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้ถูกต้องตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ตลอดจนมีการดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาทุกภาคปีการศึกษา มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนการบริหารงานด้านงบประมาณอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3.3 การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ โรงเรียนควรมีการสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการพัสดุและอุปกรณ์จากแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงความต้องการในแต่ละกลุ่มงาน และจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่ต้องจัดหาตามความจำเป็นเร่งด่วนและประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือระบบออนไลน์ในการบันทึกข้อมูล จัดทำบัญชีรายการวัสดุและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสื่อมสภาพ หรือหมดอายุการใช้งาน เพื่อนำไปใช้งานหรือทำการทดแทนต่อไป และเมื่อมีการจำหน่าย หรือทำลายวัสดุ โรงเรียนควรบันทึกรายละเอียดอย่างเป็นทางการและนำรายได้ที่ได้จากการจำหน่ายส่งคืนคลังตามระเบียบที่กำหนด และนอกจากนี้ โรงเรียนควรตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบันและตรงตามความต้องการของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ เรณูมาน (2565) ที่ได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ซึ่งได้เสนอไว้ว่า การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ จะต้องสำรวจความต้องการใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ โดยให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดซื้อ โดยจำนวนวัสดุ อุปกรณ์ที่จัดซื้อจะต้องมีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับความต้องการ และสนองต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องมีการตรวจสอบพัสดุทุกครั้ง เมื่อใช้งานเสร็จแล้ว หากตรวจสอบพัสดุแล้ว พบว่า พัดชำรุด เสียหาย ให้ดำเนินการซ่อมบำรุงให้กลับมาอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา และต้องแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ

พัสดุอย่างเคร่งครัด ทุกสิ้นปีงบประมาณ และสอดคล้องกับงานวิจัยกุลภา เถระวรรณ (2562) ที่ได้ศึกษาการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งได้เสนอไว้ว่า การบริหารวัสดุ อุปกรณ์ เป็นการดำเนินงานบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ประกอบด้วย การวางแผน การกำหนดโครงการ การวางแผนการจัดหา และดำเนินการจัดหาพัสดุ การลงทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ การแจกจ่ายให้หน่วยงานต้องการใช้ การบำรุงรักษา และการจำหน่าย

3.4 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ โรงเรียนควรกำหนดมาตรการในการดูแลรักษาพื้นที่และระบบต่าง ๆ อย่างรัดกุม โดยควรมีการตรวจสอบสภาพอาคาร พื้นที่สาธารณะ สนามกีฬา ระบบไฟฟ้า อุปกรณ์ดับเพลิง และทางหนีไฟ พร้อมทั้งติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัย หากมีความเสียหายควรซ่อมแซม เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้อาคารสถานที่ รวมถึงการจัดฝึกอบรมให้แก่ครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น อัคคีภัย แผ่นดินไหว หรือเหตุร้ายอื่น ๆ ทั้งยังควรตรวจสอบสภาพห้องเรียน ห้องน้ำ สนามเด็กเล่น โรงอาหาร และพื้นที่อื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อรักษาความสะอาด ความปลอดภัย และความพร้อมในการใช้งาน นอกจากนี้ ควรประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น สถานีตำรวจ เพื่อขอรับการสนับสนุนในกรณีที่ต้องการเสริมความปลอดภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ หลักเฉลิมพร (2559) ที่ได้ศึกษาการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ เป็นการจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ที่มีอยู่ให้สามารถสนองกับความต้องการในการใช้ของหน่วยงาน ได้แก่ การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ การวิเคราะห์และกำหนดความต้องการ การระดมและแสวงหา การจัดสรรและใช้อาคารสถานที่ การดูแลและบำรุงรักษา รวมทั้งการประเมินการใช้และปรับปรุงพัฒนาพร้อมที่จะใช้งานอยู่เสมอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาดา บรรณกิจ (2563) ที่ได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษามีการกำหนดแนวทาง เป้าหมาย และแผนงานการใช้อาคารสถานที่ สํารวจข้อมูล ความต้องการใช้อาคาร สถานที่ และความเพียงพอของอาคารเรียน อาคารประกอบจัดหาอาคารเรียน อาคารประกอบให้เพียงพอกับความต้องการ โดยการสร้างเครือข่ายการใช้อาคารสถานที่ เพื่อการศึกษาร่วมกันกับสถานศึกษาอื่น มีให้บริการด้านอาคารสถานที่กับบุคคล ชุมชนและสถานประกอบการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องรวมถึงการระดมทุน เพื่อปรับปรุง ซ่อมแซมและพัฒนาอาคารสถานที่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีประเด็นข้อค้นพบที่มีความน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อการนำผลการศึกษาไปใช้และการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ไปปรับใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุดและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. จากผลการศึกษาพบว่า ด้านที่มีดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ โดยสถานศึกษาควรศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาดังกล่าว และพิจารณาวิธีการที่เหมาะสมในการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณของสถานศึกษา เพื่อให้การใช้งบประมาณเกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งถัดไป

1. ควรศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในด้านที่มีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด เพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
2. ควรมีการประเมินหรือศึกษาความพึงพอใจของครูร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

บรรณานุกรม

- กณวรรณ ลาชุมเหล็ก. (2564). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 (การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- กุลนภา เถระวรรณ. (2562). การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- เกตุมนิ แซงบุญเรือง. (2557). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม).
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2561). แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. สำนักงานเลขาธิการการศึกษา.
- คมพล สุวรรณภู. (2556). รูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะที่ 2 จังหวัดตราด (รายงานการวิจัย). พริกหวานกราฟฟิค.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2557). เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. สารไอซีทีเพื่อชีวิตก้าวหน้า. https://www.drkanichit.com/general_articles/articles/general_24.html
- จันทิมา อังชะสวัสดิ์. (2556). การระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- จารุณี แก้วเอียน. (2556). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชานเมืองพิมพ์.
- จุฑารัตน์ เรณูมาน. (2565). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 (การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).

ชัยชนะ ราชไชย. (2564). ความต้องการจำเป็นในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.

ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์, 8(2), 212 – 217.

ณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย. (2564). แนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).

เดือนใจ คล้ายแก้ว. (2560). แนวทางการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในจังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนคร).

ทรงพล ศรีนวล. (2558). การบริหารจัดการงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนพะทายพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).

ทัศนะ คามะเขต. (2562). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง (งามศิริวิทยาการ). วารสารบัณฑิตศึกษา มจร. บัณฑิตศึกษา, 5(2), 41 – 50.

ทินลัดน์ บัวทอง. (2561). การประเมินผลกระทบของความเหลื่อมล้ำด้านทรัพยากรทางการศึกษาต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นในจังหวัดตาก (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).

เทอดนรินทร์ อุปลี. (2556). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).

ธวัช สร้อยโพธิ์พันธ์. (2557). การศึกษาปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. ตีพิมพ์.

นฤมล ตั้งขำปาน. (2561). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).

- นันทนา ทวีชาติ. (2562). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา. ใน *การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2019”* (น. 86 – 90). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร.
- น้ำฝน อินทะสร้อย. (2558). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.
- เบญจภา เบญจธรรม. (2560). การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 6(2), 47 – 66.
- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. (2556). *ประมวลชุดวิชาการบริหารทรัพยากรการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปฐิตา ลำถึง. (2558). การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- เปรมทิพย์ อินทองคำ. (2562). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).
- พรทิพย์ หล็กเฉลิมพร. (2559). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- พัชฌิยา หานะพันธ์. (2557). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา).
- พิกุล ถนอมขวัญ. (2558). สภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ).
- พิณสุดา ลีธีรขันธ์. (2562). การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา. *สุทธิปริทัศน์*, 33(106), 1 – 16.
- พริยาพร สายช่วย. (2565). *กลยุทธ์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).

- พิสิษฐ ภู่ออด. (2553). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).
- ภาณุพงศ์ หล้าแท้. (2565). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ).
- ภาณุมาศ เฉลยนาท. (2556). การนำเสนอกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- มิ่งขวัญ จันทรเพ็ง. (2556). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย).
- รัฐพงษ์ มั่นต่อ และหยกแก้ว กมลวรเดช. (2564). แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(10), 223 – 238.
- วิษณุภาส สว่างใจ. (2558). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ในเขตอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 5, 128 – 136.
- วิลาวุธ อุ่นนันทาส. (2556). แนวทางการพัฒนาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- ศศิธร ศรีกุศล และชุติมา พรหมสุข. (2564). ศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา* (น. 109 - 119). วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ศิริพร ลิทธิวงศ์. (2560). การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

- สมพิศ ไข่เอ็ง, ปิยพงษ์ สุเมตติกุล และพฤทธ์ ศิริบรรรพัทธ์. (2556). การพัฒนากลยุทธ์การบริหาร
ทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตเมืองและชนบท.
วารสารครูศาสตร์, 41(3), 19 – 37.
- สังเวียน มาลาทอง. (2556). การศึกษาสภาพการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- สัมมา รณิษฐ์. (2560). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2566. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. (2566). รายงานประจำปี พ.ศ. 2566.
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน. (2567). ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาจังหวัด
แม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2566. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน.
- สิววรรณ ไชยกุล. (2562). การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- สุจินตนา ตรงประสิทธิ์. (2560). การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดปัตตานี (การค้นคว้าอิสระปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- สุชาดา บรรณกิจ. (2563). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3.
(ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สุจิตา ศิริสวัสดิ์, รุจิรุ ภู่อาระ และภาวิดา ธาราศิริสุทธิ. (2562). สภาพการบริหารทรัพยากร
ทางการศึกษาของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(8), 170 – 185.

- สุภัท ขมพุก. (2557). การบริหารสถานศึกษาและการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สุภาภรณ์ บัวจันทร์. (2561). แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอวังเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ทางการศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 (การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).
- สุริยาพร ดวงจักร ณ อุซุยา. (2558). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 9(1), 46 – 51.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2560). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา. ใน บุญศรี ไพรัตน์ (บ.ก.), สารานุกรมศึกษาศาสตร์ (น. 6 – 19). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนุชิต สุขกลี. (2560). การศึกษาบทบาทการบริหารสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- อัญญา จงดี. (2560). การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- Bender, P. S. (1983). *Resource Management, An alternative View of the Management Process*. John Wiley & Sons.
- Best, J. W. (1982). *Research in Education* (4th ed.). Prentice – Hall.
- Brown, J. W., Lewis, R. B., & Harclerod, F. F. (1985). *AV Instructional Technology, Media, and Methods*. (6th ed.) McGraw – Hill Book Company, Inc.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of Psychological Testing* (5th ed.). Harper Collins.
- Edward, F. B., & Helen F. (2003). *Balancing Public and Private Resources for Basic Education; School Fees in Post – Apartheid South Africa Software*. Duke University.
- Freeman, C. E. (2000). Resource Deployment and Student Achievement in Tennessee Middle Schools. *Dissertation Abstracts International*, 61(4), 165 – A.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2008). *Educational Administration Theory Research and Practice*. (8th ed.). McGraw – Hill Inc.

- Huang, J. (2021). Using Information Technology to Improve the Quality of Education in Areas Lacking Educational Resources: Taking Southwestern Guizhou Prefecture in Guizhou, China as A Sample. *Science Insights, Education Frontiers*, 9(1), 1199 – 1212.
- Jesse, B. (1999). *Essentials of Psychological Testing*. Harper & Row.
- Koontz, H., & Odonnell, C. (2001). *Essentials of Management*. McGraw – Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.
- Likert, R., & Likert, J. (1976). *New Way Management Conflict*. McGraw Hill.
- Mahaba, I. K. (2003). Exploring Educational Material Needs and Resources for Children Living in Poverty. *Dissertation Abstracts International*, 63(08), 2811 – A.
- Usman, Y. D. (2016). Educational Resources: An Integral Component for Effective School Administration in Nigeria. *Research on Humanities and Social Sciences*, 6 (13), 27 – 37.
- Wayne, M. R., & Neo, R. M. (1988). *Personnel: The Management of Human Resources* (3rd ed.). Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/ว.๙๖๕

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ปางหมู อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐

๘ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณตน์ เกียรติประภากุล
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายกรณณภูมิ เก่งวิจารณ์ รหัสนักศึกษา ๖๖๘๖๗๒๐๑ นักศึกษาหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการจัดทำการค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท เรื่อง เรื่องแนวทางการบริหาร
ทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑

เพื่อให้การดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือและเป็นไปตามหลัก
วิชาการ วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี
จึงขอความอนุเคราะห์ท่านตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาเครื่องมือการทำการค้นคว้าอิสระ รายละเอียด
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ พริบไหว)
คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
โทร.๐๕๓-๖๑๓๒๖๓
โทรสาร.๐๕๓๖๑๓๒๖๔
www.msc.cmr.ac.th

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการศึกษา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณตนนท์ เกียรประภากุล อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
2. อาจารย์ ดร.อินทิรา มุงเมือง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันวิทยาการจัดการแห่งเปซิฟิก
3. อาจารย์ ดร.ณัฐวิทย์ มุงเมือง อาจารย์ประจำสถาบันการอาชีวภาคเหนือ 2
4. ดร.วิมล ปานปิ่นวงศ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 1
5. อาจารย์ ดร.ราชนันท์ พูลทรัพย์ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ภาคผนวก ข

สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ข้อ	ประเด็นการประเมิน การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านที่ 1 การบริหารทรัพยากรบุคคล									
1.	โรงเรียนมีการวางแผนการสำรวจปัญหาความต้องการอัตรากำลังตามความต้องการของชุมชน สถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	โรงเรียนมีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อสรรหา คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ขาดแคลนตามความต้องการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	โรงเรียนมีการส่งครูเข้ารับการอบรม จัดการอบรม และกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	ประเด็นการประเมิน การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
4.	โรงเรียนมีการมอบหมาย ให้ครู ได้ปฏิบัติงานตาม ความถนัด ความต้องการ และความรู้ความสามารถ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	โรงเรียนมีการประเมินผลงาน นิเทศและการปฏิบัติหน้าที่ ของครู ตลอดทุกภาค/ ปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
6.	โรงเรียนมีการปฐมนิเทศ ครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง ใหม่ให้ได้รับทราบถึง นโยบายแนวทางปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
7.	โรงเรียนมีการเปิดโอกาส ให้ครูได้แสดงความคิดเห็น ในการปฏิบัติงานได้เต็มที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
8.	โรงเรียนมีการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน ต่างๆ ให้แก่ครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
9.	โรงเรียนมีการมอบหมายงาน โดยการออกคำสั่งเป็น หลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงาน อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
10.	โรงเรียนมีการกำหนด ระเบียบด้านวินัยและ การรักษาวินัยของบุคลากร ในการปฏิบัติงานไว้ อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	ประเด็นการประเมิน การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านที่ 2 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ									
11.	โรงเรียนมีการประชุมวางแผนและเสนอขอ งบประมาณโดยจัดทำ เป็นโครงการต่าง ๆ ทุกภาคปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
12.	โรงเรียนมีการจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนการบริหารงานด้าน งบประมาณอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
13.	โรงเรียนมีการใช้จ่าย งบประมาณเป็นไปอย่าง ประหยัด คุ่มค่า โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
14.	โรงเรียนมีการใช้จ่าย งบประมาณเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ทุกภาค ปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
15.	โรงเรียนมีการแจ้งให้ครู ได้รับทราบในการใช้จ่าย งบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
16.	โรงเรียนมีการสรรหา งบประมาณเพื่อช่วย สนับสนุนการจัดการศึกษา จากชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และเอกชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	ประเด็นการประเมิน การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
17.	โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูล แหล่งงบประมาณจากภายใน และภายนอกชุมชน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
18.	โรงเรียนมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้จ่าย งบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
19.	โรงเรียนมีการนำผล การประเมินการใช้จ่าย งบประมาณ มาวิเคราะห์ ปรับแผนการใช้จ่ายให้ สอดคล้องกับสภาพการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
20.	โรงเรียนมีการควบคุม การใช้จ่ายงบประมาณ อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 3 การบริหารวัสดุ อุปกรณ์									
21.	โรงเรียนมีการสำรวจ ความต้องการเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ตามความต้องการ ของบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
22.	โรงเรียนมีการดำเนินการ จัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตาม ความต้องการและ ความขาดแคลนตาม ความจำเป็นของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	ประเด็นการประเมิน การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
23.	โรงเรียนมีการประชุมชี้แจง ให้บุคลากรได้รับทราบ เกี่ยวกับการจัดการใช้ เก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ของ หน่วยงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
24.	โรงเรียนดำเนินการจัดหา พัสดุ อุปกรณ์ตามความ ต้องการและความขาดแคลน ตามความจำเป็นของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
25.	โรงเรียนมีการลงทะเบียน วัสดุ อุปกรณ์อย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
26.	โรงเรียนมีการกำหนด แนวปฏิบัติในการดำเนินการ บำรุงรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ให้ คงสภาพการใช้งานเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
27.	โรงเรียนมีการทำแผน การจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ เป็นไปตาม ระเบียบ ที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
28.	โรงเรียนมีการประเมินผล การใช้ วัสดุ อุปกรณ์ให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
29.	โรงเรียนมีการนำผล การประเมินการใช้ เพื่อวางแผนการจัดซื้อ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	ประเด็นการประเมิน การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
	จัดจ้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ในครั้งต่อไป								
30.	โรงเรียนมีการส่งบุคลากร เข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนา ประสบการณ์เกี่ยวกับ งานพัสดุอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 4 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่									
31.	โรงเรียนมีการสำรวจปัญหา ในการวางแผน การบริหาร ด้านอาคารสถานที่ เพื่อการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
32.	โรงเรียนมีการวางแผน วิเคราะห์และกำหนด ความต้องการในการใช้ อาคารสถานที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
33.	โรงเรียนมีการจัดสรร การใช้ งานอาคารสถานที่ต่าง ๆ ตามความต้องการและ ความจำเป็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
34.	โรงเรียนมีการกำหนดพื้นที่ อาคาร สถานที่สอดคล้องกับ กิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
35.	โรงเรียนมีการดูแลรักษาและ บำรุง ตรวจสอบความ ปลอดภัยในการใช้งาน ของสถานศึกษาเพื่อความ	+1	+1	0	+1	+1	3	0.80	สอดคล้อง

ข้อ	ประเด็นการประเมิน การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
	ปลอดภัยของนักเรียนและ บุคลากรในสถานศึกษา								
36.	โรงเรียนมีการดูแล รักษา อาคารสถานที่ให้อยู่ใน สภาพเหมาะสมกับ การใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
37.	โรงเรียนมีการจัดเจ้าหน้าที่ ดูแล ความปลอดภัยจาก การใช้อาคารสถานที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
38.	โรงเรียนมีการระดม ทรัพยากรเพื่อการปรับปรุง ซ่อมแซม และพัฒนา อาคารสถานที่อยู่เสมอ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
39.	โรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้อาคาร สถานที่เพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุด	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
40.	โรงเรียนมีการนำผลการ ประเมินมาใช้เพื่อปรับปรุง อาคารสถานที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ค่า IOC แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง
แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีเกณฑ์ในการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นถูกต้อง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นยังไม่ถูกต้อง และ ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ค่า IOC แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

ผลจากการตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญสำหรับการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ทุกข้อ แปลผลออกมาเป็นสอดคล้อง

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/ว๑๑๖๙

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ปางหมู อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนจังหวัดบ้านจอมคำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๖ ชุด

ด้วยหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้อนุมัติให้นายกรณกฤษฎี เก่งวิจารณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท ดำเนินการค้นคว้าอิสระเรื่อง **แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑** โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิชญ์ ปิยนนทศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก นั้น

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน จึงขออนุญาตให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือในระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ พรภิไทร)

รักษาราชการแทน คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

โทร.๐๕๓-๖๑๓๒๖๓

โทรสาร.๐๕๓๖๑๓๒๖๔

www.msc.cmru.ac.th

รายชื่อโรงเรียนที่ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

1. โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดบ้านจองคำ
2. โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนจังหวัดบ้านจองคำ
3. โรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
4. โรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน (เทศบาล 2 เฉลิมพระเกียรติ)
5. โรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน (เทศบาล 3 แผนกประถมศึกษา)

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา

หาความเชื่อมั่น (Reliability) แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	33.0
	Excluded ^a	61	67.0
	Total	91	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.942	40

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	33.0
	Excluded ^a	61	67.0
	Total	91	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.976	40

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

**GUIDELINES FOR THE MANAGEMENT OF EDUCATIONAL RESOURCES IN
EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXTENSION SCHOOLS UNDER
THE MAE HONG SON PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1**

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิทย์ ปิยนนทศิลป์

ผู้ศึกษา

นายกรณ์กฤษฎ์ เก่งวิจารณ์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่อง แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ข้าพเจ้า นายกรณ์ฤทธิ เก่งวิจารณ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้จัดทำแบบสอบถามนี้ขึ้น เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในการศึกษาครั้งนี้ต้องอาศัยความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และประโยชน์ทางวิชาการ จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบสอบถามฉบับนี้ด้วยความเป็นจริงที่สุด ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูลทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล จนกระทั่งนำเสนอผลการศึกษา และขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของท่าน จะเก็บเป็นความลับ และวิเคราะห์ข้อมูลการนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม และหน่วยงานของท่าน

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน สถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม (Opened Ended)

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นายกรณ์ฤทธิ เก่งวิจารณ์

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ซึ่งตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

☐ เพศทางเลือก

2. อายุ

☐ 20 – 30 ปี

☐ 31 – 40 ปี

☐ 41 – 50 ปี

☐ 51 – 60 ปี

3. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ รองผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครู

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

คำชี้แจง ให้พิจารณาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงในโรงเรียนของท่านหรือที่ท่านเกี่ยวข้องเพียงช่องเดียว ซึ่งกำหนดค่าระดับความคิดเห็นมี 5 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากตัวอย่างในข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสภาพปัจจุบันที่เป็นจริงอยู่ในระดับ 3 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า สภาพปัจจุบันที่เป็นจริงของด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็น อยู่ในระดับ 5 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า สภาพที่พึงประสงค์ที่อยากให้เป็นด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

[illegible]

ข้อที่	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	สภาพปัจจุบัน (ที่เป็นจริง)					สภาพที่ พึงประสงค์ (เพื่อยกให้เป็น)				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
37.	โรงเรียนมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแล ความปลอดภัยจากการใช้อาคารสถานที่										
38.	โรงเรียนมีการระดมทรัพยากรเพื่อการ ปรับปรุงซ่อมแซม และพัฒนาอาคาร สถานที่อยู่เสมอ										
39.	โรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด										
40.	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาใช้ เพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/ว ๑๒๐๓

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ป่าหม้อ อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านผาบ่อง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๔ ชุด

ด้วยหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้อนุมัติให้นายกรณภักดิ์ เก่งวิจารณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท ดำเนินการค้นคว้าอิสระเรื่อง **แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑** โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัชญ์ ปิยนนทศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก นั้น

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ โดยมีกำหนดเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๔ มกราคม ๒๕๖๘ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ พรธิไหว)
รักษาราชการแทน คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

โทร. ๐๕๓-๖๑๓๒๖๓

โทรสาร. ๐๕๓๖๑๓๒๖๔

www.msc.cmru.ac.th

รายชื่อโรงเรียนที่ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

1. โรงเรียนชุมชนบ้านโนนสอย
2. โรงเรียนชุมชนบ้านผาบ่อง
3. โรงเรียนร่มเกล้าปางตองใน โครงการตามพระราชดำริ
4. โรงเรียนบ้านรักไทย
5. โรงเรียนชุมชนบ้านหมอกจำแป่
6. โรงเรียนบ้านห้วยปลู้ง
7. โรงเรียนบ้านป่าลาน
8. โรงเรียนเสรีวิทยา
9. โรงเรียนบ้านห้วยผา
10. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 99 (บ้านแม่สุยะ)
11. โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน
12. โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแห้ง
13. โรงเรียนชุมชนต่อแพวิทยา
14. โรงเรียนบ้านปางตอง
15. โรงเรียนบ้านทุ่งยาว
16. โรงเรียนบ้านแม่เหมืองหลวง
17. โรงเรียนชุมชนบ้านโป่งสา
18. โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองแปง
19. โรงเรียนบ้านแม่ปิง
20. โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3
21. โรงเรียนบ้านถ้ำลอด
22. โรงเรียนชุมชนบ้านนาหลวง
23. โรงเรียนบ้านนาปู่ป้อม
24. โรงเรียนบ้านแม่ละนา
25. โรงเรียนบ้านปางคาม
26. โรงเรียนอนุบาลปางมะผ้า
27. โรงเรียนศูนย์ปางมะผ้าใน โครงการตามพระราชดำริ
28. โรงเรียนบ้านกีดสามสิบ

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษา

แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

**GUIDELINES FOR THE MANAGEMENT OF EDUCATIONAL RESOURCES IN
EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXTENSION SCHOOLS UNDER
THE MAE HONG SON PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1**

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิทย์ ปิยนนทศิลป์

ผู้ศึกษา

นายกรณ์กฤษฎี เก่งวิจารณ์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษา

เรื่อง แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ข้าพเจ้า นายกรณ์กฤษฎ์ เก่งวิจารณ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้จัดทำแบบสัมภาษณ์นี้ขึ้น เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โดยรวม โดยไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือตัวของท่านแต่ประการใด หากแต่จะเกิดประโยชน์ต่อทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
นายกรณ์กฤษฎ์ เก่งวิจารณ์
ผู้ศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จึงขอความกรุณาท่านในด้านการให้ข้อมูลส่วนตัวของท่านตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. จบการศึกษาระดับ.....วุฒิ.....
สาขาวิชา.....
2. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....ปี

ตอนที่ 2 บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

คำชี้แจง แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แต่ละด้านมีดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต้องปรับปรุง ดังนี้

1. การบริหารทรัพยากรบุคคล

ดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต้องปรับปรุง

- 1.1 โรงเรียนควรจัดการปฐมนิเทศครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่อย่างไร เพื่อให้เข้าใจนโยบายและแนวทางปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ?
- 1.2 โรงเรียนควรมีวิธีการมอบหมายงานให้ครูอย่างไร เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ ?
- 1.3 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูสามารถแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอย่างไร เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ?

2. การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ

ดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต้องปรับปรุง

- 2.1 โรงเรียนควรแจ้งให้ครูได้รับทราบเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณอย่างไร เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและความเข้าใจร่วมกัน ?

2.2 โรงเรียนควรมีแนวทางในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรภายนอกอย่างไร เพื่อให้สามารถดึงทรัพยากรเข้ามาช่วยเหลือการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ?

2.3 โรงเรียนควรจัดทำและบริหารจัดการข้อมูลแหล่งงบประมาณทั้งจากภายในและภายนอกชุมชนอย่างไร เพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้อย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์สูงสุด ?

2.4 โรงเรียนควรกำหนดกระบวนการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างไร เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ?

3. การบริหารวัสดุ อุปกรณ์

ดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต้องปรับปรุง

3.1 โรงเรียนควรดำเนินการจัดหาพัสดุและอุปกรณ์อย่างไร ให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา ?

3.2 โรงเรียนควรจัดระบบการลงทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์อย่างไร เพื่อให้มีข้อมูลที่ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และสามารถตรวจสอบได้ ?

3.3 โรงเรียนควรวางแผนการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ที่ชำรุดหรือหมดอายุการใช้งานอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง ?

4. การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

ดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต้องปรับปรุง

4.1 โรงเรียนควรดำเนินการดูแล บำรุง และตรวจสอบความปลอดภัยของสถานศึกษาอย่างไร เพื่อสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากร ?

4.2 โรงเรียนควรดูแลรักษาอาคารสถานที่อย่างไร เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ?

4.3 โรงเรียนควรจัดสรรเจ้าหน้าที่หรือวางระบบดูแลความปลอดภัยจากการใช้อาคารสถานที่อย่างไร เพื่อให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ ?

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/ว๓๕๖

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ปางหมู อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เพื่อการค้นคว้าอิสระ
เรียน นายเอกชัย จันทา ศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้อนุมัติให้ นายกรณ์ภักดิ์ เก่งวิจารณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา ๖๖๘๖๗๒๐๑ จัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง **แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑** โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิทย์ ปิยนนทศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ จึงขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และนำข้อมูลที่ได้ประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระต่อไป โดยกำหนดการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘ สำหรับรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์พุทธชาติ ยมกิจ)
คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
โทร. ๐๕๓-๖๑๓๒๖๓
โทรสาร. ๐๕๓๖๑๓๒๖๔
www.msc.cmr.ac.th

รายชื่อกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์

1. นายเอกชัย จันทา	ศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. นางสาวนริพัฒน์ ญรจวรกิตต์	รองศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. นายชัยชนะ สระทองทา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
4. นายสากล ชนะบุรณ์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
5. นายวรวิทย์ ถิ่นคำ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. นางกนกศรี สายสอด	ผู้อำนวยการ โรงเรียนองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดบ้านจองคำ
7. นางสาวรัตติกรานต์ หมั่นจันทร์	หัวหน้าฝ่ายบุคคล
โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดบ้านจองคำ
8. นายพินิจนันท์ มณีจันทร์	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานงบประมาณ
โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดบ้านจองคำ
9. นายภูดิศ ยุทธพันธ์	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป
โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดบ้านจองคำ

ภาคผนวก ฅ

ภาพประกอบการให้สัมภาษณ์

วันศุกร์ที่ 25 เดือนเมษายน พ.ศ. 2568 เวลา 10.00 – 11.00 น.

สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ สำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันศุกร์ที่ 25 เดือนเมษายน พ.ศ. 2568 เวลา 14.30 – 15.30 น.

สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ณ สำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันจันทร์ที่ 28 เดือนเมษายน พ.ศ. 2568 เวลา 9.00 – 10.00 น.
สัมภาษณ์รองศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันพุธที่ 30 เดือนเมษายน พ.ศ. 2568 เวลา 15.30 – 16.30 น.
สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ภาคผนวก ญ

หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Institutional Review Board, Chiang Mai Rajabhat University
หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
(Certificate of Approval)

COA No. 522/2024

การวิจัยนี้ได้รับการพิจารณาเข้าข่ายการพิจารณา แบบเร่งรัด และการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมายข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

This research has been considered as an Expedited Review and conducted in accordance with international ethical principles. As well as national laws, regulations and regulations. It is deemed appropriate to conduct research in accordance with this research proposal.

ชื่อโครงการ : แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
Study Title : THE GUIDELINES FOR THE MANAGEMENT OF EDUCATIONAL RESOURCES OF
EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXTENSION SCHOOLS, UNDER THE MAE HONG SON
PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

รหัสโครงการ (Project Code) : IRBCMRU 2024/522.23.11

หัวหน้าโครงการและผู้ร่วมวิจัย :

นาย กรณ์ฤทธิ เก่งวิจารณ์

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Head of the Project and Co-Researcher :

Mr. Kornkrit Kengvikarn

Mae Hong Son College Chiang Mai Rajabhat University

(อาจารย์ ดร. ถาวร ล่อกา)

(Dr. Thaworn Lorga)

ประธานคณะกรรมการประจำจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Chairman the Institutional Review Board, Chiang Mai Rajabhat University

วันที่ 13 ธันวาคม 2567

December 13, 2024

หมายเลขรับรอง (Certificate Number) : IRBCMRU 2024/522.23.11

วันที่ให้การรับรอง : 13 ธันวาคม 2567

Date of Approval : December 13, 2024

วันหมดอายุใบรับรอง : 12 ธันวาคม 2568

Expiration Date : December 12, 2025

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล นายกรณัฏฐ์ เก่งวิจารณ์

วัน เดือน ปีเกิด 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 48 หมู่ 2 ถนนงามวงศ์วาน ซอยงามวงศ์วาน 12 ตำบลบางเขน
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11000

อีเมลแอดเดรส kornkritkengvikarn41@gmail.com

ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2559 – 2564 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

พ.ศ. 2556 – 2559 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนเตรียมวิศวกรรมศาสตร์ ไทย – เยอรมัน
กรุงเทพมหานคร

ประสบการณ์ทำงาน พ.ศ. 2565 – ปัจจุบัน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ